

Het Bruuijsel

Vogelwacht Uden e.o.

VOGELWACHT UDEN E.O.

- Voorzitter** : Jan-Willem Hermans
Broekmorgen 28, Uden
Tel.: 0413-269804
- Secretaris** : Liesbeth Verkaar
Oliemolenstraat 53, Uden
Tel.: 0413-265397
- Penningmeester** : Anita van den Acker
Raam 523, Uden
Tel.: 0413-253151
- Bestuursleden** : Peter van de Braak, Johan van Roosmalen en Jacques Raats.
- Bankrelatie** : ABN-AMRO Uden, rekeningnummer: 60.99.68.254

“HET BRUUIJSEL” - nummer 1 - 2008

- Redactieleden** : Liesbeth Verkaar, Jolanda Rutten, Adrie Nijssen,
Jan-Willem Hermans, John Hermans en Peter Noy.
- Typewerk + correctie:** Mia van der Cruijssen
Lavasveld 68, Veghel
Tel.: 0413-343146
E-mail: miavandercruijssen@home.nl
- Eindredactie + kopij** : Peter Noy
Eikenwal 186, Uden
Tel.: 0413-251691
E-mail: pknoy@hetnet.nl
- Omslag** : Graphiset B.V. te Uden.
- Drukwerk** : Theo en Dorien Versteegden (faciliteiten: Basisschool De Vlonder)
- Verspreiding** : Sandra van de Burgt (coördinatie), Lies Schoenmakers en vele anderen.

“HET BRUUIJSEL” verschijnt 4x per jaar in een oplage van 255 exemplaren

- Clubgebouw** : De Groenhoeve
Artillerieweg 3, Uden (bij Kinderboerderij)
Tel.: 0413-250047
- Website Vogelwacht** : www.vogelwachtuden.nl

We zien niet graag dat iemand gedeeltes van dit blad gebruikt, voordat we daar toestemming voor hebben gegeven.
Men dient dan wel het Bruuijsel als bron te vermelden.

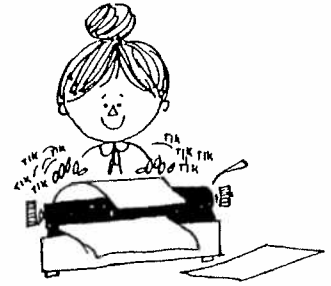
Inhoudsopgave

Colofon	Redactie	01
Inhoudsopgave	Redactie	02
Mededelingen Redactie	Jolanda Rutten	03
Van de Bestuurstafel	Liesbeth Verkaar	04
Vijfentwintig jarig jubileum Vogelwacht Uden	Liesbeth Verkaar	06
'Wat zijn dat voor een vreemde vogels...?'	Peter Noy	07
Adverteerders onmisbaar voor Vogelwacht Uden e.o.	Redactie	08
In gesprek met... 'Jan-Willem Hermans'	Liesbeth Verkaar	09
Verslag dagexcursie 'Pier van IJmuiden'	Theo Veldpaus	11
2007: Tien jaar Stootvogelwerkgroep; een recordjaar!	Piet van der Voort	12
Boomvalken zoeken.....	William van der Velden	15
Werkgroep VLU zet houtsingel af op Kooldert	Ernest de Groot	16
Onze 'huis' merel	Adrie Nijssen	17
Vogel onder de Loep... 'de Scholekster'	Pedro van den Acker	18
Dagexcursie naar de Oostvaardersplassen.....	Ton Smits	19
JeugdVogelwacht... 'Eidooier'	Stijn van Gils	20
Bespiegelingen over broeikasgassen... ..	Joop Bergsma	22
Bedankt!.....	Stijn van Gils	23
De Harde Notenkraker	R. Regulus ©	24
Bijzondere Waarnemingen	Peter van de Braak	25
Punt Transect Telling 'Der Eisenbahn entlang'	Leo Ballering	26
Dat neem ik mee... 'een nestkastje'	Jacques Raats	27
Succesvolle Uilenwandeling in de Maashorst	John Opdam	29
Waarnemingen gevraagd van... ..	Carel van der Sanden	30
Willem Peters 'IVN-er van het jaar 2007'	IVN-Uden	31
Vogelkwartet.....	Joop Bergsma	32
Wetenswaardigheden... ..	John Hermans	33
Halve dagexcursie 'Kil van Hurwenen'	Jacques Raats	35
MUS-project slaat aan, doe ook mee in 2008.....	SOVON	36
De Groenhoeve 'onder de pannen'	Peter Noy	37
Activiteiten werkgroepen Vogelwacht Uden.....	Redactie	38
Wat doet Vogelwacht Uden?	Redactie	40
Vogelwacht - Winkel	Jacques Raats	41
Advertenties	Bestuur	42

Mededelingen van de Redactie

Alweer bijna lente, alweer een nieuw Bruujtsel. Ik weet niet hoe het jullie vergaat, maar bij mij gaat het allemaal wel erg snel de laatste tijd. We hebben net ons huis verbouwd en zijn daar dus erg druk mee geweest. En nu is de tuin nog een ravage. En dat terwijl de lente er aan komt, de vogels alweer op zoek zijn naar nestplaatsen! Ik heb het gevoel dat 'we' het nooit allemaal op tijd af krijgen. Maar ja, daar zullen de vogels zich wel niet aan storen. Of een tuin nu 'af' is of niet, gebroed zal er worden. De natuur gaat gewoon door, ook al hebben wij het gevoel er helemaal nog niet klaar voor te zijn.

En zo ook het Bruujtsel. Dat gaat ook gewoon door, of ik er nu klaar voor ben of niet. Er zijn alweer een heleboel stukken bij de Redactie binnengekomen voor dit Bruujtsel. Het meest opmerkelijke wat er gebeurd is de afgelopen tijd is natuurlijk ons geslaagde jubileum met het bijbehorende boek. Daarnaast is het leuk om te zien dat diverse leden ieder met zijn/haar eigen activiteiten weer druk in de weer zijn. Zo worden we weer opgeroepen om mee te doen met bijvoorbeeld de MUS-telling. Ook willen ze ons graag zien als gids bij alle (overvolle) publiekswandelingen en we worden van harte uitgenodigd om gezellig te gaan fietsen. Of dat laatste nu wel zo verantwoord is weet ik niet, met een groep mensen die meer omhoog kijken dan voor zich ... Gelukkig blijven er ook steeds leuke verslagen binnenkomen van excursies en persoonlijke ervaringen met vogels. Wij zijn daar als Redactie erg blij mee en we nemen aan dat dit ook voor alle lezers van het Bruujtsel geldt.

Namens de Redactie,
Jolanda Rutten

In memoriam...

Afgelopen week bereikte ons het bericht dat Martien van Boxtel, de echtgenoot van ons lid Franka van Boxtel, uit Odiliapeel overleden is. Wij wensen Franka, haar kinderen en verdere familie veel sterkte met het verwerken van dit grote verlies. In onze gedachten zijn wij bij jullie.

Metamorfose

*De zon die schijnt, de vogels fluiten
de kou die trekt zich weer terug
heerlijk is het zo weer buiten
karweitjes doen we nu weer vlug
zorgen worden nu weer minder
verdriet en pijn vervagen wat
"kijk", daar is al weer 'n vlinder
'n kind vraagt verwonderd; "wat is dat?"
vandaag de dood, morgen leven
alles is in evenwicht
in 'n cirkel is 't om het even
zoals duisternis hoort bij licht.*

(Bron: Gedichtenbundel, Marian Vlamings-van Kaam)

Van de Bestuurstafel...

Heftige tijden zijn het geweest rondom ons jubileum. Zo heftig, dat de bestuursvergadering werd uitgesteld wegens tijdgebrek. We hebben een korte vergadering gehouden vóór de jaarvergadering en verder gewoon begin maart vergaderd. Hierbij een kort overzicht van de besproken plannen.

Verkoop jubileumboek Vogelwacht

De verkoop van ons jubileumboek loopt erg goed. Het ligt in verschillende winkels in Uden, maar als je de boeken bij iemand van ons koopt krijgen wij het volle pond (ook bij Super de Boer en Bruna). We kregen de laatste tijd vele leuke reacties en complimenten.

Verkiezing Goudhaantje van het jaar 2007

Niet op de jaarvergadering zoals gebruikelijk, maar al op onze jubileumavond werd ons Goudhaantje van 2007 gekozen. Stijn van Gils viel deze keer de eer ten deel. Hij heeft veel gedaan (en nu nog) voor onze jeugdgroep. Met zijn enthousiasme zorgt hij dat de jeugdvogelwachtleden met veel plezier het veld ingaan. Ook verzorgt hij het jeugdblad en onderhoud contact met hen. Door zijn HBO-studie op Larenstein weet hij steeds meer over de natuur. Jammergenoeg heeft hij aangegeven komende zomer te stoppen met de jeugdgroep. Hij neemt wel steeds vaker groepen mee de natuur in met onze publiekswandelingen.

Cursussen

Er lopen op dit moment weer twee cursussen, de Piepcursus met negen deelnemers onder leiding van Toy Janssen en de Vogelcursus met maar liefst vijfenveertig deelnemers. Joop is hier helaas weggefallen als cursusleider, hij moet het een tijdje rustig aan doen. Jan-Willem en Liesbeth vangen dit wel op met hulp van de cursisten bij het koffieschenken. Er doen ook acht mensen mee van de IBN. Zij krijgen deze cursus aangeboden door hun werkgever en konden zelfs ons jubileumboek declareren! Jacques Raats heeft het cursusboek aangevuld met teksten en foto's en het is nu een mooi, lezenswaardig boek geworden. We zien graag extra gidsen op zondag 6 april en zaterdag 26 april; deze dagen is er een excursie met de cursisten.

Windenergie bij de Groenhoeve

De opening van de voorbeeldfunctie windenergie heeft op 23 februari plaatsgevonden. Hier zijn ongeveer vijftig bezoekers geweest. Er staat nu een lange paal met daar bovenop de Energybal en bij wind draait hij als een tierelier. Hiermee besparen we 15% van onze energie in de Groenhoeve. We hebben nu drie voorbeeldprojecten op ons informatieplein: zonnestroom, regenwater en windenergie. In de Stichting de Groenhoeve hebben Jan-Willem en Jacques zitting. Zaterdag 1 maart zijn de zonnepanelen van het dak gehaald en is de zolder opgeruimd. Er komt een keramische rode dakpan op het dak. Heel wat beter dan de platen die er nu op liggen. Deze zijn gaan scheuren en gingen hierdoor lekken. Zie bericht verderop in dit Bruujssel.

Stuurgroep Maashorst

In de Stuurgroep Maashorst vertegenwoordigt Albert van Rosmalen nu de natuurverenigingen, omdat Jos van der Wijst wethouder is geworden in de gemeente Landerd. Inventarisatie van de Maashorst vindt plaats in het voorjaar van 2009.

Trap-in

We hebben dit jaar voor het eerst een informatiestand bij de Trap-in op Tweede Pinksterdag bij de kersenboomgaard aan de Patrijsweg. Hier doen altijd erg veel mensen aan mee, dus het is weer een mooie manier om de Vogelwacht en ons jubileumboek te promoten.

Bankjes

Tijdens ons 25-jarig jubileum hebben we van de gemeente Landerd, in de persoon van Jos van der Wijst, twee bankjes gekregen voor de telpost. Deze kunnen we natuurlijk goed gebruiken bij onze mega-trekvogeltelling komend najaar van 1 augustus tot 30 november. Hierover volgt later nog meer informatie. Jos, heel hartelijk dank voor deze schenking, we zullen er intensief gebruik van maken!

Natuurcentrum Slabroek

We ontvingen het jaaroverzicht 2008 van Natuurcentrum Slabroek, zij hebben ook onze jaaragenda ontvangen, zodat we van elkaar weten wat er gaat komen. Samenwerking blijft lastig, omdat ze een andere insteek hebben dan wij, maar we gaan er ons best voor doen. Beiden een vogelwandeling op dezelfde dag organiseren is verwarrend voor de mensen. Ze verkopen ook ons jubileumboek.

Kort nieuws

Jacques Raats houdt zich bezig met het 'roekenverplaatsingsplan' in Veghel. De gemeente Veghel wil de roekennesten naar het Geerbos verplaatsen. Het feit dat er overleg gepleegd wordt hierover, beschouwen wij als positief.

Leo Ballering biedt ons het trektelverslag aan van 2007, het resultaat van vele uren tellen op onze telpost door vele leden. Ook de samenstelling zal vele uurtje gekost hebben. Onze dank daarvoor!

Kilometervergoeding: De kilometervergoeding bij excursies wordt verhoogd van twaalf naar dertien cent per kilometer, dit omdat de prijs van de benzine en de diesel de laatste tijd zo sterk gestegen is.

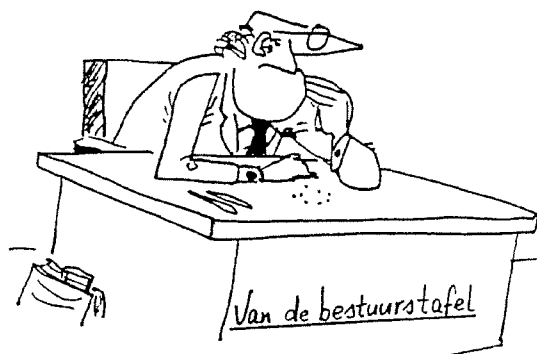
Uilenwandeling: er kwamen rond de 120 man op af, hier waren wij niet op berekend. Hierdoor waren de groepen wat groot, maar iedereen heeft genoten van de wandeling. Zie uitgebreid verslag verderop in dit blad.

Nieuwe leden

Ongelofelijk, wat zijn er veel nieuwe leden bijgekomen deze maanden, sinds 1 oktober ruim dertig. We hebben nu 276 leden Dit komt onder andere door ons jubileum en de vogelcursus.

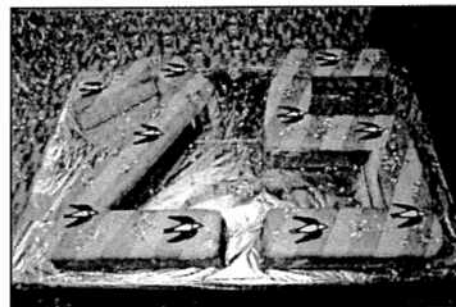
Het zijn de volgende mensen: Uit Uden: Ton Jordans, Theo en Riet Coolen, Margot Smits-Kesler, Lenie van Heusden (partner van Wim Braspenning), Nico Rovers, Marga en Thom Beuker, George en Berta van de Heijden, Gebke Tonino, Harry Bogaarts, Simone van de Burgt en Simone Schraven. Uit Zeeland: Mieke van Gerwen en Carlo Wijnen. Uit Boerdonk: Toon Kanters. Uit Vorstenbosch: Joyce en Theo van de Heuvel. Uit Volkel: Jan Swinkels en Ad van Summeren. Uit Helmond: Lambert Cox. Uit Oss: Huub de Blok. Uit Sint Oedenrode: Bert van Ginkel. Alle leden veel vogelplezier en tot ziens op 'één van onze activiteiten!

Namens het Bestuur,
Liesbeth Verkaar

Vijfentwintig jarig jubileum Vogelwacht Uden

Terugkijkend op ons vijfentwintig jarig jubileum, komt er maar één woord in me op: Geweldig! Allereerst de voorbereidingen naar het jubileum toe; deze waren druk, maar leuk. We hebben vijf jubileumvergaderingen gehad met zeven leden, waarbij de taken verdeeld werden (op 28 november 2007 was de eerste). Belangrijke taken waren: de foto's bestellen, 130 stuks, en deze op een mooie manier exposeren in een schone ruimte. Verder wilden we ook de bovenruimte benutten. Daar hebben we een doorlopende diapresentatie over vogels in de Maashorst laten zien. Dan moesten er natuurlijk mensen uitgenodigd worden voor de receptie. Er zijn vijfenzeventig uitnodigingen verstuurd naar collega vogelwerkgroepen, IVN-afdelingen en diverse instanties in onze omgeving. Ook onze leden werden natuurlijk officieel uitgenodigd. De receptie was gezellig druk, hoewel er ook mensen schitterden door afwezigheid. Mignon had een geweldige cake gemaakt in de vorm van 'vijfentwintig' met ons logo in marsepein. Mark van de Veerdonk maakte er een fantastisch gebeuren van en het jubileumboek werd gelanceerd. Na een feestelijke toast kon iedereen de fotoexpositie bewonderen en het jubileum-/wandelboek aanschaffen.

De zondag erna kon iedereen van de expositie genieten en we hielden drie publiekswandelingen uit het boek vanaf drie plaatsen. Op alledrie de startpunten startten ongeveer vijfentwintig mensen (hoe toepasselijk!). De boekverkoop bij de wandelingen viel wel wat tegen. Het volgende weekend verliep grotendeels hetzelfde: weer vijfentwintig mensen op drie startpunten en weinig boekverkoop, wel mooi weer!

De vrijdagavond ervoor was een groot festijn: Rond de tachtig leden kwamen naar de jubileumavond, de Groenhoeve zat vol! Het was een heel gezellige avond, waarin we nog eens van Mark van de Veerdonk mochten genieten (nu op DVD) en Carel van der Sanden een prachtige diapresentatie had gemaakt van vijfentwintig jaar Vogelwacht Uden. Stijn van Gils werd deze avond gekozen als Goudhaantje van 2007 en onze voorzitter Jan-Willem Hermans werd geëerd vanwege vijfentwintig jaar zitting in ons bestuur. Na de koffie met gebak konden we aanvallen op een geweldig koud buffet dat klaargemaakt was door Gina Hermans en Maria Panhuizen (haar moeder, Red.). Hierna was het een gezellig samenzijn. Enkele leden hebben tot ver na twee uur gefeest en daarna netjes alles opgeruimd.

De tweede zondagmiddag was het erg druk in de Groenhoeve. Veel boeken verkocht en koffie gezet en de winkel was bijna uitverkocht! Ook aan de jeugd was gedacht: zij konden een soort speurtocht houden rond de Groenhoeve. Al met al een zeer geslaagd jubileum! Jan-Willem en John hebben al rond de veertig boeken verkocht op hun werk (Brakel Atmos, Red.) en de verdere verkoop loopt nu gelukkig ook prima.

Toen we op het punt gekomen waren waar we hulp van onze leden nodig hadden, was de toezegging hiervan hartverwarmend. Veel leden hebben meegeholpen om dit jubileum tot een succes te maken, waarvoor heel hartelijk dank! Ook Peter Noy bedankt voor de vele persberichten die hij er in het kader van ons jubileum uit gedaan heeft. Maar.....ons jubileumjaar is nog niet voorbij; we krijgen nog een 'jubileum-megavogeltrektelling' van 1 augustus tot 30 november op onze trektelpost en een boottocht op de Noordzee. We zijn benieuwd!

Liesbeth Verkaar

‘Wat zijn dat voor een vreemde vogels...?’

Vogelwacht Uden overhandigt eerste jubileumboek aan Mark van de Veerdonk

Onder grote publieke belangstelling heeft cabaretier Mark van de Veerdonk op zaterdag 9 februari jongstleden de plaatselijke Vogelwacht op een voor hem karakteristieke wijze in de schijnwerpers gezet. In een bomvolle Groenhoeve hield Van de Veerdonk de aanwezige vogelaars en andere genodigden een spiegel voor. In het kader van het 25-jarig jubileum had Vogelwacht Uden de cabaretier uitgenodigd om het éérste exemplaar van het jubileum-/wandelboek in ontvangst te nemen.

Voorzitter Jan-Willem Hermans memoreerde in zijn toespraak de goede samenwerking met onder andere het IVN-Uden en de Kinderboerderij, waarmee het clubhuis wordt gedeeld. De snelle groei en het succes van de vereniging zijn volgens hem te danken aan het enthousiasme van de leden. “Ook de natuurbeleving en in het bijzonder de vogels spreken de meeste mensen erg aan”, vertelt Jan-Willem Hermans met gepaste trots. Vervolgens dankte hij alle mensen, waaronder schrijvers, fotografen en vormgever Henk Wittenberg, voor het totstandkomen van het jubileumboek. In dit boek, met als titel *‘Langs Weinddupper en Schrijverke’*, zijn veertien wandelingen rondom Uden opgenomen.

Vreemde vogels

In zijn hoedanigheid als medewerker van het ‘Ministerie van LNV’ liet Van de Veerdonk het publiek genieten van door hem geschetste vogelaartypes. Op de voor hem bekende wijze vertelde hij in sneltreinvaart anekdotes over allerlei ‘vreemde vogels’ binnen de Vogelwacht. Ook het niet op naam kunnen brengen van natuurgebied ‘de Brobbelbies’, zorgde voor veel hilariteit. De cabaretier sloot af met een eigentijdse kavelverloting voor Hoenderbosch III. Onder toeziend oog van Wethouder Hidde Nota rolde de naam van Vogelwachter John Hermans uit de hoge hoed. “Of is het Jan-Willem Hermans, zijn tweelingbroer...”, grapte Van de Veerdonk.

Op de jubileumexpositie waren, naast informatie van Vogelwacht Uden, ruim honderd vogelfoto’s te zien. Deze waren van een hoge kwaliteit en gaven een goed beeld van de in de Maashorst aanwezige vogelsoorten. De expositie is gedurende twee weekenden druk bezocht. Als afsluiting van het jubileum werden op zondagmorgen 10 en 17 februari drie publiekswandelingen uit het jubileumboek gehouden, waarbij vanaf drie locaties wordt gestart, te weten: ‘Odiliapeel’ (bij het Kapelletje aan de driesprong Wolfsstraat / Torenvalkweg / Eekhoornlaan), ‘Bedafse Bergen’ (bij Gasterij de Pier) en de Maashorst (vanaf ‘Natuurcentrum Slabroek’). Ook deze wandelingen zijn goed bezocht en werden begeleid door ervaren gidsen van de Vogelwacht. Al met al een zeer geslaagd jubileum waar veel leden van Vogelwacht Uden bij betrokken zijn geweest.

Er zijn op dit moment nog jubileum-/wandelboeken te koop. Een mooi (verjaardags)cadeau om weg te geven. Ook een DVD, met daarop de speech van Mark van de Veerdonk en de diapresentatie van Carel van der Sanden, is te verkrijgen bij het Secretariaat. Voor meer informatie en/of bestellingen neem contact op met Liesbeth Verkaar (secretaris), telefoon: 0413-265397.

Peter Noy

Adverteerders onmisbaar voor Vogelwacht Uden e.o.

Het is gebruikelijk om aan het begin van het nieuwe jaar onze trouwe adverteerders in het zonnetje te zetten. Sinds jaar en dag voelen zij zich verbonden met Vogelwacht Uden en plaatsen zij een advertentie in ons prachtige clubblad. Wij, als vereniging, zijn genoemde adverteerders daar zeer erkentelijk voor. Met deze extra inkomsten kan de Redactie de drukkosten in de hand houden. Gelukkig is iedereen bereid om hun steentje hieraan bij te dragen.

Subsponsors zijn Drukkerij Graphiset uit Uden, die de full color omslagen van het Bruuijsel sponsort, Basisschool de Vlonder voor het kopiëren van het clubblad en Vogelbescherming Nederland voor het ter beschikking stellen van informatiemateriaal en diverse vogeltijdschriften. Tevens een woord van dank aan Theo Peters Timmerwerken uit Veghel die belangeloos hout aanlevert voor de fabricage van nestkasten en voederplankjes.

Het bestuur bedankt hierbij alle adverteerders en subsponsors voor de prettige samenwerking. En voor onze leden... loop eens binnen bij onze adverteerders!

Enorm Snijders Metaal	Kapelstraat 1	5401 EC	Uden
Rijwielhandel Wim de Wilt	Kerkstraat 4	5401 BE	Uden
De Bruin Verzekeringen	Velmolenweg 87	5401 HL	Uden
Woningstofeerder Van der Heijden	Neringstraat-Oost 7-9	5401 GM	Uden
Bressers Mannenmode	Marktstraat 12	5401 GH	Uden
Jetten Fotografie	Marktstraat 37	5401 GG	Uden
Slagerij Knobbout	Drossaard 12	5403 ET	Uden
Kanters Loonbedrijf	Duifhuizerweg 8	5406 TB	Uden
Nobru Technisch Personeel B.V.	Rondweg 73	5406 NK	Uden
Het Bloemenmagazijn	Botermarkt 5	5404 NV	Uden
Tuincentrum de Kleuter	Goorkensweg 1	5408 SC	Volkel
Cock Uland, de Fietsenwinkel	Drossaard 47	5403 ES	Uden
Atriensis B.V., Thuis in wonen	Insulindelaan 124	5613 BT	Eindhoven
Itreno, Innovatieve Internet Solutions	Driehuizerweg 9	5375 KN	Reek
4Feedt Honden en Kattenspecialiteiten	Volkelseweg 26	5405 NA	Uden
Aannemingsbedrijf Jan Peerenboom B.V.	Volkelseweg 6	5401 NA	Uden
Sanden Sports Superstores	Kerkstraat 19-23	5401 BC	Uden

In gesprek met... 'Jan-Willem Hermans'

In ons jubileumjaar ligt het natuurlijk voor de hand dat we onze eigen voorzitter eens interviewen. Hij is al vijftientig jaar lid van ons bestuur, dus niet alleen voor zijn club een jubileum, maar ook voor hemzelf!

Vroeger

Er zijn denk ik maar weinig leden die Jan-Willem niet kennen. De meeste leden zijn wel eens met een wandeling mee geweest onder zijn leiding. Het enthousiasme en de gedrevenheid waarmee hij deze wandelingen leidt, blijft de meeste mensen wel bij. De liefde voor vogels begon al vroeg, samen met zijn eeneiige tweelingbroer John. Ze woonden in Odiliapeel (John trouwens nu nog steeds) en als jonge jongens waren ze al met de natuur en de vogels bezig. Al negen jaar vóór dat de Vogelwacht een zelfstandige vereniging werd (1974), bestond er een vogelwerkgroep binnen het IVN, waarin ze beiden actief waren. Deze groep bestond uit een man of twintig. Op 7 februari 1983 splitste deze werkgroep zich af en werd een zelfstandige vereniging. Er stonden toen zevenendertig leden op de ledenlijst. Jan-Willem werd secretaris, voorzitter werd Wim Janssen (nog steeds lid), penningmeester Jan van Dommelen en bestuurslid werden Harry Claassen (ook nog steeds actief in de nestkastenwerkgroep) en A. van Dijk. Zestien jaar is Jan-Willem dus secretaris geweest in het Vogelwachtbestuur. Negen jaar geleden ging Peter Wienbelt weg als voorzitter, Jan-Willem is toen voorzitter geworden. Je komt het denk ik niet vaak tegen, dat mensen vijftientig jaar in hetzelfde bestuur blijven zitten. Zijn broer John is ook actief binnen de club, alleen niet als bestuurslid. John is vrijgezel gebleven en reist de halve wereld af op zoek naar de mooiste vogels, waar wij dan weer van mogen genieten tijdens zijn dia-avonden. Jan-Willem heeft een gezin met drie tienerdochters, wat natuurlijk ook de nodige tijd vergt. Toch ziet hij kans om heel veel tijd in de club te steken.

Bijna te veel om op te noemen

Wat Jan-Willem allemaal binnen de club doet, is bijna te veel om op te noemen. Zo zit hij in de werkgroep 'Natuur en milieu', die kritisch kijkt naar alle veranderingen die de omliggende gemeentes willen uitvoeren. Hij is het er dan ook helemaal niet mee eens dat het nieuwe ziekenhuis deels in de Maashorst wordt verwezenlijkt. Er waren locaties waarbij de natuur minder hoefde 'op te offeren'. Zitting in verschillende stuurgroepen vloeit hieruit voort. Ook is hij al enige tijd klusjesman in de Groenhoeve en heeft hij ook zitting in het bestuur van deze Stichting, waarin VWU, IVN en de Kinderboerderij alledrie vertegenwoordigd zijn. Het is natuurlijk geweldig een 'eigen honk', maar er komt wel wat bij kijken. Bij de oprichting in 1990 was er veel te klussen. Nu, na achttien jaar krijgen we een nieuw dak, omdat het zo lek is als een mandje. Op 23 februari is de energywindbal geïnstalleerd. Hiermee hebben we nu op drie punten een voorbeeldfunctie naar de bevolking van Uden, regenwaterproject, zonnestroom en windenergie. Meestal is hij van de partij als er gewerkt moet worden bij het Vrijwillig landschapsbeheer (VLU). Hierbij kun je daadwerkelijk iets doen om de natuur een handje te helpen.

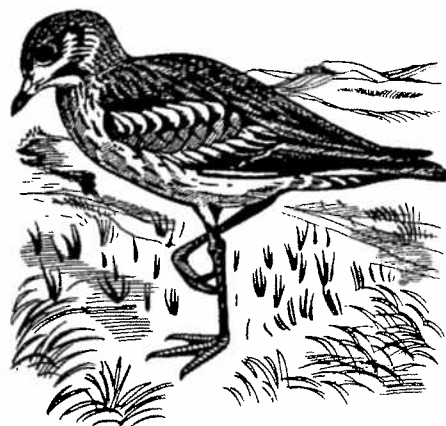
Verder organiseert hij de buitenlandse excursies, meestal samen met John en Peter van de Braak en geeft hij vier van de acht lessen bij de Vogelcursus. Aan het jubileumboek heeft hij heel veel werk verricht. Naast het schrijven van verschillende hoofdstukken, heeft hij alle wandelingen gelopen, een hele klus. Het corrigeren en verdere afwerking hebben de nodige vrije uurtjes gekost. Niet voor niets heeft de samenstelling van het boek bijna een jaar geduurd. We hebben het natuurlijk met een groep mensen gedaan, maar hij heeft er denk ik het meeste werk aan gehad van allemaal.

Het begin

De afgelopen weken rondom ons jubileum zijn wel erg druk geweest voor de vaste kern van de club. Daarom wilde ik niet al te veel tijd besteden aan het gesprek. Op 28 februari hebben we om 19.00 uur een bestuursvergadering vóór de jaarvergadering gehouden, omdat daar eerder geen tijd voor was. Na de jaarvergadering heb ik even met Jan-Willem gesproken. Dat was dus een lange avond. Mijn eerste vraag was waarom hij de natuur nu zo boeiend vindt en of hij dat van zijn ouders heeft meegekregen. Hij heeft het niet zozeer van zijn ouders meegekregen. “Eigenlijk heeft Chrisje van Lieshout mij bij de vogelwerkgroep gebracht, toen nog een onderdeel van het IVN” Ze woonden destijds allemaal in Odiliapeel, ook Wim Janssen. Ze gingen toen samen hutjes bouwen in de bossen van Odiliapeel. Jan-Willem, John, Chris en Wim hielden een soort piepcursus bij Chris thuis. Toen ze voor het eerst een Fitis aan zijn zang herkenden, vonden ze dit geweldig! Op de singeltjes konden ze de vogels herkennen, omdat op de achtergrond bij de Bosuil bijvoorbeeld de Big Ben speelde. Echt grappig! De vogelwerkgroep had toen al een eigen blad: ‘De Slechtvalk’. Hij was toen een jaar of zestien en is hiermee dus al meer dan dertig jaar vogelaar! Het is erg leuk om via onze site bij de werkgroep ‘clubblad en publiciteit’ terug te lezen in de oude clubbladen.

Hoogtepunten van 25 jaar Vogelwacht

“Wat vind je nu de leukste dingen die je in die vijftientwintig jaar Vogelwacht hebt meegemaakt?” Hij hoeft niet lang na te denken. “Het opzetten van de Oeverzwaluwwand op Hemelrijk is echt een hoogtepunt geweest. Samen met een groep mensen hebben we weken lang keihard gewerkt om dit voor elkaar te krijgen. En de publiciteit er om heen was ook geweldig, we waren de eerste vogelclub die zoiets voor elkaar heeft weten te krijgen”. Ook het vinden van de Griel in de Maashorst vergeet hij nooit meer. De Griel is een plevier met lange poten, een groot geel oog en een zwarte snavelpunt. Het is bij ons een zeer zeldzame vogel. Het tellen op onze telpost vindt Jan-Willem nog een hoogtepunt in zijn vogelcarrière. De weidsheid van het gebied rond de telpost heeft enkele vogelaars doen besluiten om hier voortaan de overvliegende vogels te tellen. In de loop der jaren is het uitgegroeid tot een fenomeen, dat niet meer weg te denken is uit onze club. Het is één van zijn favoriete bezigheden, vooral omdat je alles kunt verwachten op de telpost.

Griel

Veranderingen

In die vijftientwintig jaar is er natuurlijk best veel veranderd. “Vind je dat al die veranderingen altijd ten gunste zijn geweest?”, vraag ik. “Ja. Zeker als je kijkt naar de Maashorst zijn daar gunstige ontwikkelingen. We zien er meer soorten, het wegschrapen van de bovenlaag heeft gunstige effecten en er komt een ecoduct over de twee wegen. De stuurgroep die nu de Maashorst beter op de kaart wil zetten, doet erg goed werk. De Maashorst is toch altijd wel het ‘troetelkindje’ van Jan-Willem geweest. Toen ik veertien jaar geleden bij de club kwam, had hij het er al over dat hij heel graag eens een boek wilde maken over de vogels in de Maashorst. Dit heeft hij nu waar kunnen maken. En van de veranderingen binnen de club zegt hij: “De gezelligheid staat voorop. Ons motto: ‘niets moet, alles mag’ blijft van kracht, hoe groot we ook worden.” Wat hij ook erg leuk vindt, is het feit dat we, door de vogelcursus ook in andere plaatsen te geven, we die vogelwerkgroepen een impuls geven om ook actiever te worden. Hij vindt het belangrijk dat leden in hun eigen omgeving actief zijn. Natuurlijk is iedereen vrij om bij ons lid te worden, maar toch zou hij liever zien dat leden die ver weg wonen in hun eigen omgeving met de vogels bezig zijn.

Wat hij nog wel zou willen veranderen in de club is het opvijzelen van de werkgroep Inventarisatie. Als grote club moet het toch mogelijk zijn om hier een actieve groep van te maken. Inventarisatie is erg belangrijk, omdat je er gegevens mee vergaart die jaar op jaar gebruikt kunnen worden. Bovendien krijg je inzicht in de vogelstand in een bepaald gebied, als je er enkele jaren achtereen telt. Hier kunnen we dus nog aan werken.

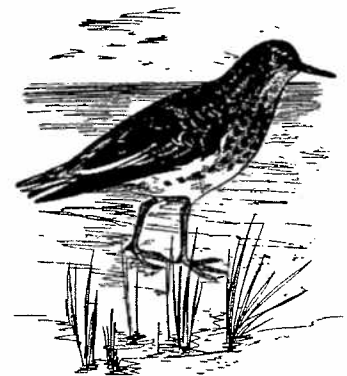
Je ziet niet vaak dat iemand vijftientig jaar in een bestuur blijft zitten. Stoppen is nog niet aan de orde, zolang hij het leuk blijft vinden, blijft hij zitten. Hij is toch wel de drijvende kracht in onze club die verschillende bestuursleden heeft zien komen en gaan. Daarom vonden we als bestuur dat hij wel eens in het zonnetje gezet mocht worden, wat we op de jubileumavond dan ook hebben gedaan.

Liesbeth Verkaar

Verslag dagexcursie 'Pier van IJmuiden'

Zondagochtend 16 december jl. (acht uur) komen we bij elkaar bij de Groenhoeve om een dagje te gaan vogelen. De planning is om naar IJmuiden te rijden. Het clubje blijft beperkt tot zeven vogelaars. Met twee auto's vertrekken wij omstreeks tien over acht. Het is zondagochtend en we kunnen snel daar zijn. Aangekomen in IJmuiden parkeren wij daar onze auto's. Het is verschrikkelijk koud.

We kleden ons goed aan en gaan via het strand richting de Pier. Er is een heel koude wind. Als we over de Pier lopen zitten er diverse soorten steltlopers op de keien. Het meest bijzondere zijn dan de paarse strandlopers. Maar ook mooi zijn de andere soorten. Als we het einde van de Pier bereikt hebben en daar even over de zee gekeken hebben rest ons de wandeling terug. Het is net of de wind dan nog kouder is. Via het strand wandelen we tussen industrieterreinen en havens door. We zien in de verte een Kuifaalscholver zitten. Voor enkele onder ons een reden om de telescoop even op scherp te zetten en een plaatje te schieten. Ook zitten er enkele barsijzen die erg beweeglijk zijn en niet lang in de kijker blijven zitten.

Paarse Strandloper

We lopen terug naar de auto's en gaan op een volgende bestemming af. Er worden grote kruisbekken waargenomen in het Noordhollands Duinreservaat nabij Bergen aan Zee. Dit is toch een bijzondere soort die voor de soortenjagers onder ons een must is om te zien. Maar helaas is het na een fikse wandeling een flinke tegenvaller als ze niet gezien worden.

Volgende bestemming is het Hoefijzermeer ook in het Duinreservaat. Daar wordt al verschillende jaren een Grote Tafeleend waargenomen. Eerst wilde hij voor ons niet erg duidelijk in beeld komen omdat hij erg ver weg zat. We keken vanuit een vogeluitkijkhut over het meer. Een IJsvogel en een Waterral vlogen voor onze hut door. We liepen daarna naar de andere kant van het meer waar we de Grote Tafeleend beter in beeld kregen.

Theo Veldpaus

2007: Tien jaar Stootvogelwerkgroep: een recordjaar

Viert de Vogelwacht Uden e.o een jubileum; ook de stootvogelwerkgroep heeft haar eerste decennium achter de rug en is daarmee beloond met een geweldig broedresultaat, het hoogste van de afgelopen tien jaar. Hoe grillig en onvoorspelbaar de natuur is, is een van de gevolgtrekkingen van deze afgelopen tien jaar. Natuurlijk zijn er aanwijsbare verbanden te vinden tussen broedresultaten en het weertype en aantal muizen. Maar waarom het ene jaar wel veel muizen en het andere niet en wat het weertype wordt is toch geen logische verklaring voor te vinden. Dus ieder jaar is weer een verrassing wat broedresultaat betreft en dat maakt het spannend en leuk.

Ook dit jaar is weer in hetzelfde waarnemingsgebied gewerkt als voorheen: Maashorst-Zuid tot boven de Brobbelbies, wijde omgeving van Mariaheide en Erpse bossen en Volkel-Odiliapeel. Het veldwerk is uitgevoerd door zestien personen die vaak groepsgewijs opereren, maar ook zijn diverse gebieden door waarnemers alleen bezocht. Ook dit jaar zijn de horsten van de volgende soorten gevolgd: Boomvalk, Buizerd, Havik, Sperwer, Torenvalk en Wespendif. Deze waarnemingen hebben tot de volgende resultaten geleid:

Het totaal

Jaar:	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Broedparen	72	48	63	71	56	54	60	49	61
Eieren	231	128	184	210	163	171	217	168	217
Jongen	185	114	144	196	139	150	185	143	164
Uitgevlogen	180	101	140	173	124	137	166	126	137

Wat mij hier opvalt, is dat na een mager jaar een goed jaar volgt. Zie 2000-2001, 2003-2004 en 2006-2007. Vervolgens dat het nogal eens voorkomt dat 20% van de eieren geen jong opleveren en dat de laatste jaren verhoudingsgewijs meer jongen uitvliegen. Minder predatie van jongen of meer voedselaanbod? Of beide?

De resultaten per soort vertonen het volgende beeld:

Boomvalk

	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Broedparen	4	3	3	3	2	1	0	0	2
Eieren	8	8	7	5	5	0	0	0	6
Jongen	7	8	6	5	5	0	0	0	6
Uitgevlogen	5	8	5	5	5	0	0	0	3

Weer een horst erbij, maar broedresultaat is vrij constant. Alle horsten zijn gelokaliseerd aan de zuid- en zuidoostkant van Uden. Ook de noordoostkant moet een geschikte biotoop zijn. Mocht u in de buurt van de Fransebaan boomvalken waarnemen, meld dit dan aan een van onze waarnemers.

Buizerd

	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Broedparen	26	18	19	26	21	17	17	16	16
Eieren	51	27	31	48	35	34	41	21	36
Jongen	41	27	25	44	30	31	31	17	30
Uitgevlogen	41	24	23	38	28	29	28	14	25

Een praktische evenaring van het topjaar 2004.

Havik

	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Broedparen	15	8	14	14	10	7	8	5	7
Eieren	43	19	28	31	27	23	26	17	21
Jongen	35	19	24	28	23	19	22	15	16
Uitgevlogen	33	18	23	25	21	18	20	14	15

Een zeer krachtig herstel van de Havik, bijna het dubbele van 2006. Vroegen we ons vorig jaar nog af, of er sprake was van een structurele teruggang, dit jaar is dit volledig gelogenstraft.

Havik

Sperwer

	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Broedparen	12	7	13	13	10	13	19	10	20
Eieren	49	22	45	55	41	44	75	46	80
Jongen	35	19	38	52	39	38	66	44	58
Uitgevlogen	34	15	38	44	36	33	55	39	45

Vorig jaar nog schreef ik: “De tabel spreekt voor zich: de Sperwer is uit ons waarnemingsgebied aan het verdwijnen”. Dit jaar toont aan hoe voorzichtig je moet zijn met dit soort beweringen.

Torenvalk

	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Broedparen	15	11	13	13	12	15	16	18	16
Eieren	80	50	>72	>68	>55	>67	>82	>84	>74
Jongen	67	39	51	65	42	59	71	67	54
Uitgevlogen	67	36	51	60	34	54	63	59	49

Ook de Torenvalk is weer helemaal terug met een record aan uitgevlogen jongen.

Wespendief

	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Broedparen	0	1	1	2	1	2	0	0	0
Eieren	0	2	0	2	0	3	0	0	0
Jongen	0	2	0	2	0	3	0	0	0
Uitgevlogen	0	2	0	1	0	3	0	0	0

De Wespendief is de enige soort, die ons in de steek heeft gelaten. Er zijn wel regelmatig waarnemingen gemeld van rondvliegende vogels en ook jongen. Het vermoeden bestaat, dat de Wespendief dit jaar zijn heil heeft gezocht in het militaire kamp, niet ver van het broedgeval van vorig jaar.

Samenvattend

Over de hele linie een volledig herstel ten opzichte van 2006. Geen sprake van enig terugvallende trend. Het jaar 2007 toont aan dat er alleen sprake is van statistische variatie tussen de jaren, wat alleen maar de grilligheid van de natuur bevestigt.

Namens de Werkgroep Stootvogels,
Piet van der Voort

Wespendief

Boomvalken zoeken

De laatste jaren broeden Boomvalken steeds meer op het platteland en steeds minder in de bossen en op de heidevelden. Mede daarom is het voor ons als Stootvogelwerkgroep lastig om alle broedparen van de Boomvalk te vinden. We hebben nu het plan opgevat om te kijken of we een soort boomvalkenfietsclubje op kunnen richten. Wie zoeken we en wat stellen we ons daarbij voor?

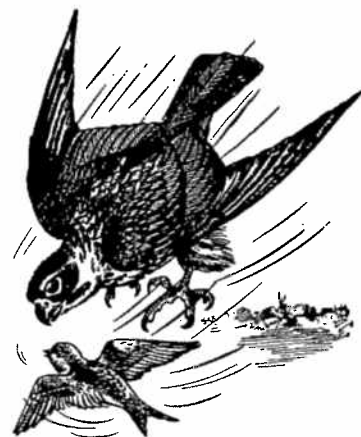
We zoeken mensen die graag wat rondfietsen en die graag koffie-/theedrinken, bijpraten of gewoon regelmatig willen pauzeren. De opzet is om binnen ons gebied (zo ongeveer van Veghel, via Vorstenbosch tot Nistelrode, Zeeland, Odiliapeel, Volkel, Boekel, Erp tot Gemert, weer naar Veghel en alles wat daarbinnen ligt zoals Uden en Mariaheide) rond te fietsen, goed te kijken en te luisteren en regelmatig te stoppen. Uiteraard is het doel om op de vogels te letten en voor ons dan speciaal op boomvalken. Voor boomvalken zijn de belangrijke periodes vanaf eind april tot begin juni (vooral letten op kekkerende en baltsende boomvalken en mannetjes die prooien aanbrengen aan de rond de nestplaats rondhangende vrouwtjes) en later vanaf half juli vooral letten op boomvalken die kraaien en roofvogels weggagen en mannetjes die luid roepend prooien aanvoeren. Nog weer iets later kan je de onbeholpen rondvliegende jongen zien; zij kekkeren en bedelen voortdurend. Tijdens het fietsen hopen wij dat jullie boomvalken opmerken. Het pauzeren noem ik speciaal omdat het onze ervaring is dat je tijdens 'de koffie' het meeste ziet en hoort. Uiteraard kennen wij verschillende locaties waar boomvalken elk jaar tot broeden komen, dus succes is eigenlijk verzekerd.

Heb je zin om bovenstaande eens te proberen meld je dan aan bij mij. Connie Koenen heeft zich al aangemeld, dus ook met de gezelligheid zit het wel goed. Geef alsjeblief ook even aan wat je wilt. Ik denk daarbij bijvoorbeeld aan: Ik kan alleen op woensdagmiddag of ik fiets graag alleen bij mooi bij weer etc. Wij zullen, indien gewenst, uiteraard er voor proberen te zorgen dat er naast Connie nog wat 'deskundigen' meegaan (is Connie dan geen deskundige?, Red.). Hopend op een grote stroom van aanmeldingen op: william.vandervelden@home.nl,

Alvast bedankt.

William van der Velden,
(Coördinator Werkgroep Stootvogels)
Telefoon: 0413-343308

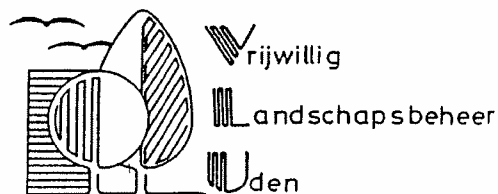
P.s.: Wij zijn sowieso altijd geïnteresseerd in jullie boomvalkwaarnemingen. Ook die mag je op mijn emailadres melden.

Boomvalk

Werkgroep VLU zet houtsingel af op Kooldert

'Ruim veertig 'afzetters' actief in het landschap'

De werkgroep Vrijwillig Landschapsbeheer Uden (VLU) heeft op zaterdag 12 januari jongstleden op Kooldert tussen Uden, Volkel en Erp een houtsingel teruggesnoeid en wilgen geknot. Volgens woordvoerder Ernest de Groot zijn lage, dichte houtsingels waardevol voor insecten, amfibieën, struweelvogels als Winterkoning,

Roodborst, Zwartkop, Koekoek en Sijs en voor kleine zoogdieren als Wezel, Hermelijn, Das en Egel. Tussen negen en twaalf uur hebben ruim vijfendertig vrijwilligers, inclusief de Scouting, geholpen met het terugsnoeien van de houtsingel en het knotten van de wilgen. Coördinator Willem Peters was tevreden over de hoge opkomst: "De opkomst was dubbel zo hoog als we verwacht hadden. Zo'n hoge opkomst is prima maar vergt ook meer van ons wat betreft voorbereiding en begeleiding." Na afloop werd de traditionele erwtensoep met worst geserveerd door de eigen VLU catering.

Kooldert uniek landschapsreservaat

Het gebied Kooldert ligt langs de belangrijkste tektonische breuk van Brabant: de Peelrandbreuk. Het is een landschapsreservaat met smalle weilandjes en elzensingels. Dit landschap is kenmerkend voor natte zandgronden, zoals Beekdalen en Wijstgronden. De ruilverkaveling heeft veel elzensingels vernield. Dit seizoen staan er bij de VLU nog vier werkdagen, van negen tot twaalf uur, gepland op diverse terreinen. De VLU zorgt voor gereedschap, koffie en thee. Volgens Willem Peters is iedereen van harte welkom om een keer mee te helpen: "Het is gezond, leerzaam en gezellig." Nadere informatie kunt u inwinnen bij:

- Willem Peters (0413-252529) of
- Ernest de Groot (0413-251370).

'Veel handen maak licht werk'

Ernest de Groot

Noot:

- Het VLU is een gezamenlijke werkgroep van IVN-Uden en Vogelwacht Uden e.o.;
- Het VLU richt zich op behoud, herstel en ontwikkeling van kleine landschapselementen, zoals knotwilgen, elzensingels, eikenhakhoutwallen, erfbeplantingen, heideveldjes en amfibieënpoolen;
- Het VLU doet dit door landschapsonderzoek, werkdagen in het landschap, landschapseducatie en advisering over landschapsplannen;
- Voor nadere informatie over kleine landschapselementen en / of vrijwillig landschapsbeheer in Noord-Brabant kunt u contact opnemen met het Brabants Landschap (telefoon 0411-6227750) of de betreffende website bezoeken: www.brabantslandschap.nl.

Onze 'huis'merel

In mijn tuin heb ik een vaste bewoner. Die jaagt voor zover mogelijk alles weg. Een Merel dus. In de zomer een ander exemplaar dan in de winter. Als onze merels in de warme landen gaan overwinteren, komen de merels uit de Scandinavische landen hierheen. Deze winter is het een jong mannetje. Zijn snavel heeft nog niet de originele gele kleur en ook de gele oogring ontbreekt. Hij heeft al wel een zwart verenpak en ook zijn temperament is goed ontwikkeld.

Hij heeft babbels zat. Moet ik in de tuin zijn dan hoor ik de alarmroep, 'tjuk tjuk'. Hij vliegt niet weg maar gaat op een strategisch punt zitten en houd mij in de gaten. Alleen als de toestand te kritiek wordt, vliegt hij weg. Luid mopperend. Tegen de andere vogels gedraagt hij zich zeer dominant. Zelfs de vrouwtjesmerels verjaagt hij. Maar soms komen er een stel vogels tegelijk en dan heeft hij er zijn handen (in dit geval pootjes) vol aan. Hij is zo druk bezig met het verjagen dat er altijd wel vogels zijn die wel kunnen eten. Als de overmacht zo groot is, dan valt het niet mee om de strijd te winnen. Het wordt pas echt leuk als de familie spreeuw op bezoek komt. Ze zijn, zoals meestal, met een heel stel. Dus dat wordt hard werken. Hij jaagt achter ze aan maar kan niet voorkomen dat ze landen op de houten klimrekken tegen de muur. Deze zijn bestemd voor de passiebloem. Die is gesnoeid en wordt nu als klimrek gebruikt door de spreeuwen. Een vliegt er aan de bovenkant op en loopt stapje voor stapje omlaag. Even kijken hoe hij het beste bij de vetbol kan komen. Aan de voor- of aan de achterkant, peuzelen maar. Aan de andere zijde van het hek zit ook een spreeuw. Hij krijgt zijn buurman in de gaten. En aangezien het eten bij de burens altijd lekkerder is vliegt hij er naar toe en landt boven op hem. Er volgt een gevecht en een hoop gekrijs. Een derde spreeuw komt meevechten en nu is de veldslag compleet. De groep stuift uiteen naar de andere kant van de tuin. Daar hangen ook vetbollen. Een van de spreeuwen gaat op de grond het gemorste voer opeten. De anderen landen verderop en scharrelen daar rond. Komen ze elkaar tegen, dan volgt er weer een gevecht en een hoop geschreeuw.

Ondertussen landde er ook een Turkse Tortel in de tuin. Hij gaat rustig op zoek of er iets te eten valt. Met zijn kopje scheef bekijkt hij de vechtersbazen. Als ze vechten kunnen ze niet eten. Des te meer heeft hij. Een Roodborstje komt aangevlogen en landt op de schutting. Hij bekijkt de toestand en besluit om toch te proberen om iets eetbaars te bemachtigen. Hij vliegt naar de grond, maar de spreeuwen gaan zo tekeer, dat hij er toch maar vandoor gaat. De huismerel doet verwoede pogingen om de vechtersbazen te verjagen. Dat lukt niet echt. Hij rent over de stoep achter ze aan. De spreeuwen schenken geen aandacht aan hem. Ze hebben het veel te druk met ruzie maken. Dan plotseling vliegt heel de meute weg. De huismerel blijft zitten, zoals gewoonlijk. Hij trippelt rustig naar een van zijn vaste plekjes. Een verhoging bij de schutting. Ik bekijk de overgebleven etensresten. Dat kan weer aangevuld worden na zo'n veldslag. De droge boterhammen worden in stukjes gebroken. Ik open de keukendeur en loop de tuin in. Merelmans passeer ik op een meter afstand, maar ik kijk hem niet aan. Er wordt brood gestrooid vlak bij hem. Hij verroert geen vin. Nu de andere kant van de tuin nog. Ook moeten er nog vetbolletjes opgehangen worden. Geen enkel probleem. Hij volgt elke beweging die ik maak. Als ik terug naar binnen ga, blijft hij op zijn plaats zitten. Zo houdt hij de boel onder controle. Als het donker wordt vertrekt hij naar een veiliger plaats om te overnachten. Vanaf het moment dat ik wakker ben, tot het vallen van de avond, scharrelt hij door de tuin. Ik moet blij zijn dat ik af en toe in de tuin mag komen. Wat is er mooier voor een vogelaarster dan zoveel gevederde vriendjes voor de deur. Maar een ding is zeker: ik ben geen baas meer in mijn eigen tuin!

Adrie Nijssen

Vogel onder de loep... 'de Scholekster'

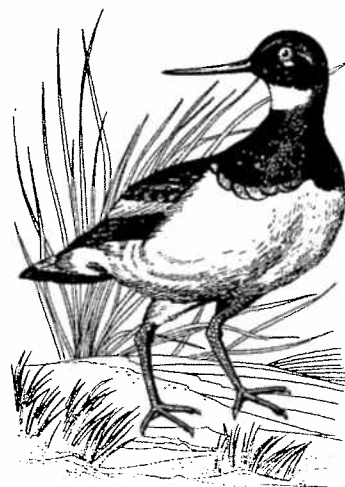

Iedere dag als ik van mijn werk kom zie ik ze zitten bij de afrit van de A50, een klein groepje vogels, dat hier eigenlijk helemaal niet thuis hoort... of toch wel? We hebben het dan over de Scholekster of te wel 'Bonte Piet'. Die bijnaam heeft deze leuke vogel niet voor niets. Zwart met wit, knalrode snavel en een luid 'Pieeeet pieeeet' onder het vliegen. Vroeger zag je ze bij ons zelden of nooit maar de laatste tijd zie je ze steeds vaker op de natte weilanden of, zoals ik al zei, naast de opritten bij de poeltjes van de A50. Er lijkt gewoon een verschuiving te zijn.

Naast de Scholekster zie ik ook met grote regelmaat aalscholvers op een lantaarnpaal zitten langs de Volkelseweg in Uden. Een invasie van kustbewoners? Geen idee. Maar voor mij zijn ze welkom. Door het heldere zwart-witte verenkleed is de Scholekster een goed herkenbare vogel. In de vlucht is de vogel te herkennen aan de witte vleugelstreep en van onderen gezien aan de zwarte eindrand van zowel de vleugels als de staart. In de winter toont de Scholekster een witte keelband. In het voorjaar vormen de mannetjes kleine baltsgroepjes waarbij de vogels al roepend en voorovergebogen om elkaar heen lopen. Het nest wordt gebouwd langs de kust, maar ook verder landinwaarts en bestaat uit een eenvoudig kuiltje waarin het vrouwtje ongeveer vier eieren legt. In steden bouwt de Scholekster soms een nest tussen de kiezels op een plat dak. Buiten de broedtijd vormen scholeksters vaak grotere groepen en zijn dan vooral langs de kust te zien.

Opvallend is dat scholeksters vaak allemaal dezelfde kant op zitten, zodat ze elkaar niet hinderen wanneer gevlucht moet worden voor naderend gevaar. Om dezelfde reden wordt altijd een onderlinge afstand van ongeveer een meter gehandhaafd. De snavel van een Scholekster is handig om in het Wad naar mossels en kokkels te zoeken en ook om ze te openen en het schelpdier te eruit te eten. De snavel slijt wel erg hard van al dat harde materiaal. Gelukkig groeit hij ook snel weer aan, ongeveer 0,4 mm per dag. Als de snavel niet zou slijten dan zou hij doorgroeien en op den duur krom worden. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij scholeksters die in gevangenschap leven en hun snavel niet goed kunnen gebruiken en dus niet goed kunnen afslijten. De snavel van de Scholekster slijt op het Wad trouwens sneller dan op het land. In de zomer, als hij veel op het Wad is, heeft de Scholekster een kortere snavel dan in de winter, wanneer hij voedsel zoekt op het land.

Een maand geleden was ik samen met mijn zoon een avondje op het strand in Zeeland en daar waren de scholekster erg goed te zien en vooral te horen. Constant zijn ze bezig met hun snavel te zoeken naar iets eetbaars, steeds lopen ze ook te kibbelen op elkaar want het zijn behoorlijke ruziezoekers als ze in een groep foerageren. Als er vijf scholeksters aanwezig zijn dan lijkt het wel of er een groep van vijftig aanwezig is, lawaai maken dat kunnen ze. Toch moet ik altijd lachen om deze altijd drukke maar voor het oog vrolijke vogels. Hopelijk kunnen jullie ze ook eens bekijken op het strand aan onze mooie kust. Lukt dat niet dan zijn ze bij ons ook te zien zoals al gezegd hierboven. Let wel op, bij de afrit zitten ze bijna altijd maar kijk niet te veel of te lang anders sta je met je auto straks tussen de scholekster, het is een scherpe bocht.

Scholekster

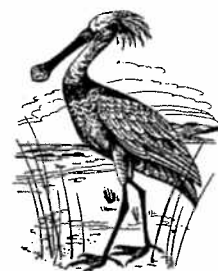
Pedro van den Acker

Dagexcursie naar de Oostvaardersplassen

Op zondagmorgen 24 februari zijn we met zeven man sterk vertrokken naar de Oostvaardersplassen. De visarend hebben we helaas niet gezien die dag.

Gebiedsomschrijving

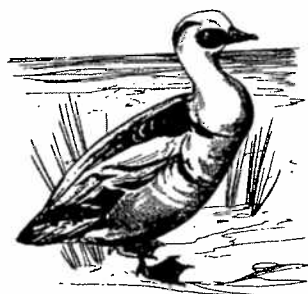
Het uitgestrekte, moerasachtige landschap van de Oostvaardersplassen is uniek. Want echt ongerepte gebieden waar de natuur onbelemmerd haar eigen gang mag gaan, kom je niet vaak meer tegen, zeker niet in Nederland. Dit immense natuurgebied (5.600 hectare) is min of meer toevallig ontstaan door gebeurtenissen in het recente verleden. Het grootste deel van de Oostvaardersplassen bestaat uit water en moeras en kan niet door mensenvoeten betreden worden. Maar vanaf de wandel- en fietspaden en vanaf de uitkijkpunten en observatiehutten kan iedereen dit unieke gebied beleven. De Oostvaardersdijk en de Knardijk worden niet voor niets 'vogelboulevards' genoemd. Vanaf deze dijken heb je een majestueus uitzicht op het open moeraslandschap. Voedselzoekende lepelaars komen vaak tot onder aan de dijk. En ook de honderden hekrunders, konikpaarden en edelherten die hier grazen, laten zich regelmatig zien.

Lepelaar

Om twintig voor tien die morgen komen we aan bij het Bezoekerscentrum. Na inspectie van het water bij de Kluut zijn we even het Bezoekerscentrum binnen gegaan voor een sanitaire stop en wat etenswaar in te slaan omdat iemand zijn brood op het aanrecht had laten staan.

We zijn vervolgens alle kijkschermen op weg naar de kijkhut de Zeearend afgegaan. In de kijkhut de Zeearend hebben we een goed zicht op wat de Oostvaardersplassen eigenlijk inhoud. In het "bos" lagen meer bomen plat dan er overeind stonden en viel het op dat er nogal wat

Nonnetje

matkoppes aanwezig waren. Terug bij het Bezoekerscentrum, inslaan van koeken, hoorden we dat aan het eind van de Knardijk er rosse stekelstaarten zouden zijn tussen een groep slobbeenden. Toen we echter op zoek gingen naar deze eendensoort, bleek ondanks een lekker zonnetje geen rosse stekelstaarten meer aanwezig te zijn. Nog een laatste poging aan het Markermeer maar ook daar was het erg rustig, Jan scoorde nog een vrouwtje Nonnetje. We zijn rond half vier weer afgereisd naar het Brabantse. Mochten er nog een paar ontbreken dat hoor ik dit graag voor een volledig beeld.

De vogelsoorten die we gezien hebben zijn de volgende:

Pijlstaart, Buizerd, Aalscholver, Krakeend, Nonnetje, Meerkoet, Slobbeend, Vink, Winterkoning, Kievit, Staartmees, Tafeleend, Zanglijster, Matkop, Zeearend, Wilde Zwaan, Smient, Grote Lijster, Grote Bonte Specht, Grote Zilverreiger, Zwarte Kraai, Kuifeend, Koolmees, Brandgans, Nijlgans, Kauw, Fuut, Grauwe Gans, Grote Zaagbek en Zilvermeeuw.

Ton Smits

JeugdVogelwacht

Iedere maand komen ze bij elkaar en beleven ze wat vogels kijken is. Soorten als Klapetekster en Kerkuil pronken op hun waarnemingslijsten. JeugdVogelwacht Uden is hét voorbeeld voor alle volwassen leden. Hun eigen clubblad heet Het Ei, gelukkig mag de eidooier ook in het Bruujssel.

Big-Day in februari (door Leo Ballering)

Het was een koude maar wel zonnige zaterdagochtend, dus zijn we snel gaan lopen. Bij het bos aangekomen hebben we ons in twee groepen gesplitst. De bedoeling deze ochtend was om per groep zoveel mogelijke vogelsoorten te scoren. De begeleiders mochten wel vogels aanwijzen maar niet vertellen was het was. Iedereen was erg fanatiek aan het zoeken.

De Kleine Barmsijs leverde nog een discussie op, was het nu een Kneus of toch een Barmsijs. Uiteindelijk konden we de Kleine Barmsijs noteren. Bij de blokhut zijn de begeleiders gewisseld. Op de terugweg werd er niets verteld tussen de groepjes. Zo heeft de ene groep de Geelgors gemist en de ander de Blauwe Reiger. Uiteindelijk kan er maar een groep de winnaar zijn en dat waren de 'Birdies', met één vogelsoort verschil. Bekijk alle gevonden vogelsoorten op www.vogelwachtuden.nl en klik op jeugd.

Hemelrijk in december (door Hermien Verkuijlen)

Op zaterdag 15 december komen we bij elkaar onder de grote parasol bij de ingang van het BillyBird Park Hemelrijk in Volkel. Gerrie Derks (van Hemelrijk) hoort Marc Poulussen (coördinator van de oeverwaluwwand) al zagen met de kettingzaag. De leden van de JeugdVogelwacht gaan hem vandaag helpen met snoeien en zagen.

Na een inleidend woord met betrekking tot de oeverwaluwen en het werk wat ons te doen staat, vragen we aan Gerrie of we nestkast 'in den hemel' op mogen hangen (voor pimpelmezen). Dat is oké. Vanaf 2003 tot en met 2006 zijn uit deze kast totaal zesendertig pimpelmezen uitgevlogen en in 2007 vier koolmezen. Meteen wordt al over het water getuurd met de verrekijkers en twee telescopen. Een Brilduiker is te zien. Marc Poulussen geeft uitleg, een groepje gaat zagen en snoeien. Van stammen en takken worden rillen gemaakt. Alles wordt netjes opgestapeld als een soort heg. Vogels broeden daar in het voorjaar in. Het andere groepje wandelt langs het water en noteert zoveel mogelijk soorten vogels. Later worden de groepjes gewisseld. In de vogelkijkhut geeft Marc uitleg over de oeverwaluwwand. Zeer interessant. De kinderen mogen op de rillen springen om het hout in te laten zakken.

De nestkast wordt door Dane opgehangen in hetzelfde bosje, met het vlieggat naar het oosten, omdat vooral de ochtendzon heel belangrijk is. Daarna worden nog wat toestellen van het Hemelrijk uitgetest. In Zeerovers-land krijgen de kinderen en volwassenen heerlijke, warme chocolademelk. En dan natuurlijk nog even heerlijk glijden van de grote glijbaan.

JeugdVogelwacht in Paradiso

Jongeren komen steeds minder buiten, de gevolgen daarvan zijn schokkend. Niet alleen zijn jongeren de natuurbeschermers van morgen, ook is natuur belangrijk voor de gezondheid van de jeugd. Om jongeren weer dicht bij de natuur te krijgen organiseerde de stichting 'wAarde' een brainstorm over het onderwerp, waarbij was ook de JeugdVogelwacht uitgenodigd. Een aantal ex-jeugdleden volgden workshops en vertelden uit eigen ervaringen. Tijdens de brainstormsessies genoten de leden van muziek en het bijzondere gebouw. De sfeer in Paradiso was erg gezellig, toch is het geheime recept om jongeren en natuur weer samen te krijgen nog niet gevonden. Ook de JeugdVogelwacht blijft in de toekomst denken over oplossingen. Ideeën vanuit Vogelwacht Uden blijven erg welkom.

Breng jij de jeugd uit Uden echt naar buiten?

De JeugdVogelwacht is op zoek naar frisse ideeën om haar jeugdactiviteiten nog leuker te maken. Het allerliefste vinden we een nieuwe coördinator, maar ook met een enthousiaste begeleider zouden we al heel gelukkig zijn. Lijkt het je leuk om samen met twintig jeugdleden te genieten van de Udense natuur? Doe een keer mee! Veel kennis van de natuur is zeker niet noodzakelijk. Voor meer informatie kun je altijd bellen met Stijn van Gils.

Echt naar buiten?

Ken je kinderen die wel warmlopen voor een grote portie natuur en elke derde zaterdag in de maand tijd hebben? Geef ze de gratis 'Buitengids', die is te downloaden op onze site. Voor kinderen die geen tijd hebben of voor volwassen vogelaars die willen weten wat ze zoal missen is er 'Ei Nieuws'.

Opgeven kan op www.vogelwachtuden.nl (klik op jeugd) of neemt contact op met: Stijn van Gils, Coördinator. telefoon: 06-44744883.

JeugdVogelwacht aan het werk op Hemelrijk

Bespiegelingen over broeikasgassen en een voorspelde zondvloed

De aarde warmt op, de poolkappen smelten. Het gevolg: het zeewater stijgt. Volgens een aantal wetenschappers hebben dit soort klimaatschommelingen een natuurlijke oorzaak. Het zou te wijten zijn aan een verhoogde zonneactiviteit. Op de planeet Mars veroorzaakt deze opwarming eveneens een duidelijk smelten van de ijskap. De laatste keer dat het water op aarde steeg was ongeveer 10.000 jaar geleden. De stijging bedroeg toen maar liefst meer dan honderd meter. Je kon toen nog van Nederland naar Engeland lopen. Volgens andere wetenschappers wordt dit zogenaamde broeikaseffect echter veroorzaakt door toename van de hoeveelheid broeikasgassen door menselijke activiteit. Ook de door de VN ingestelde internationale commissie wetenschappers, het IPCC, komt tot dezelfde conclusie. De film "An Inconvenient Truth" schudt heel de wereld wakker. Al's global warming horror show is een klimaat-doemscenario dat alle andere overstijgt.

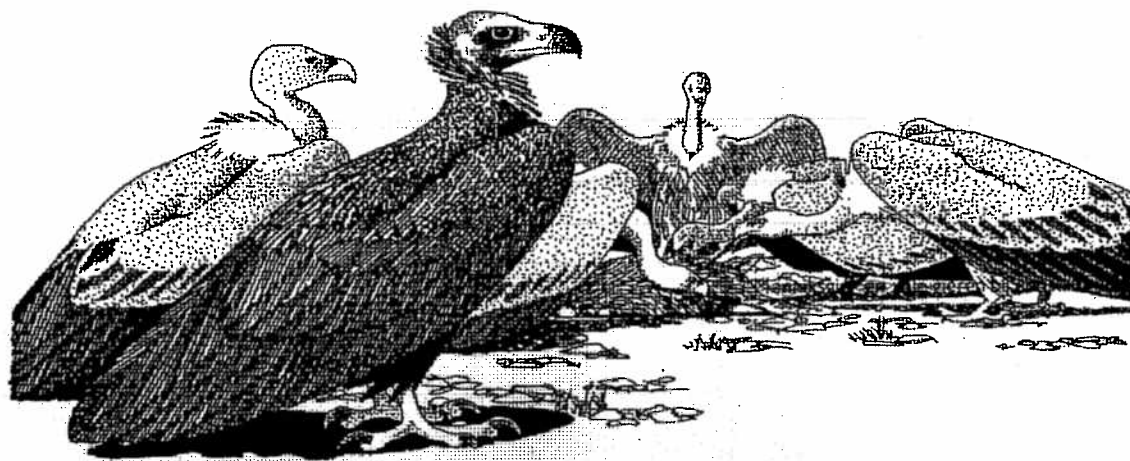
Het is waar. Als ergens ter wereld energie wordt verspild, dan is dat wel in Amerika. Er rijden daar alleen maar auto's rond die zwaarder zijn dan tweeduizend kilo en tenminste 1 op 5 rijden. Geen probleem, benzine kost daar toch geen fluit. Bovendien gebruikt een gemiddeld Amerikaans huishouden drie tot vier maal zoveel energie als een Nederlands gezin. De Noach van het nieuwe klimaat-evangelie vliegt in zijn privéjet de wereld rond. Het pleit niet voor hem dat zijn woning ongeveer twintig maal zoveel energie gebruikt als die van de gemiddelde Amerikaan. "Al Gore for President". Dan kunnen de Amerikanen eindelijk het Kyoto-protocol ratificeren. Dat gaat de Amerikaanse economie klappen met geld kosten. Zou Al dat overleven? En wat dacht je van China. De Chinesche economie groeit onstuimig. Als al die honderden miljoenen Chinezen straks ook nog eens gaan autorijden en 's avonds met een zak chips voor hun LCD-scherm zitten, gaat de opwarming in een nog rapper tempo.

Volgens mij is de klimaatproblematiek inmiddels wereldwijd 'big business' aan het worden. En wij? Wij kunnen tegenwoordig ons schuldgevoel gelukkig sussen door de aankoop van CO²-aflaten. Vrede op aarde. Welterusten. Alle pogingen om ons land van deze zondvloed te redden worden ingegeven door puur egoïstische motieven. Want inderdaad, half Nederland stroomt onder. En, waar blijven we dan met z'n allen? Dan maar weer terpen bouwen? Of verhuizen naar het Oosten? Daar was het ook al zo vol. Biedt het bouwen van een moderne Ark wellicht een oplossing? Voor wie is een stijgende zeespiegel eigenlijk bedreigend? Zeker niet voor de natuur. Probeer het je maar eens voor te stellen. "I had a dream": Langs de hele Noordzeekust krijgen we prachtige natuurlijke duindoornbraken. Nog veel boeiender dan de Slufter op Texel. Steden en dorpen verdwijnen langzaam maar zeker in de golven. Grote kolonies aalscholvers bevolken de torens en de daken van kerken die als bakens boven de golven uitsteken. Op onze autowegen ontstaan gigantische mosselbanken. De zwaar met oesters begroeide viaducten vormen het speelterrein voor scholen dolfinen. Geen fileprobleem meer. Het water dringt steeds dieper het land binnen. Naast Udenoord en Uden-Zuid straks ook 'Uden aan Zee'. Er ontstaat een reusachtig binnenmeer dat onder invloed van het subtropische klimaat snel gaat vervenen. Duizenden flamingo's en steltlopers foerageren op de ondiepe zilte binnenwateren. In de steile oevers nestelen grote kolonies bijeneters. Allemaal nieuwe natuur! Het wordt nog veel mooier. Er ontstaan uitgestrekte moerasbossen waarin tientallen zwarte ooievaars nestelen.

Boven de boomtoppen cirkelen zeearenden, op zoek naar prooi voor hun jongen. Gieren storten zich op het karkas van een bizon dat door een roedel wolven is achtergelaten. De hele natuur is overweldigend. We kunnen weer 'Trots Zijn Op Nederland'. Precies zó moet het er zo'n tweeduizend jaar geleden volgens de geschiedenisboeken ook hebben uitgezien. Hebben wij de gevreesde zondvloed aan ons zelf te danken? Aan onze spilzucht en gebrek aan respect voor de natuur? Hebben we ons niet gedragen als parasieten die hun eigen voedingsbodem vernietigen? Er is echter één troost: Het water gaat weer zakken. De geleerden verwachten over vijfduizend jaar een nieuwe ijstijd. Het duurt wel lang, maar het komt uiteindelijk allemaal weer goed.

Hippolais

Bedankt!

Vogelwacht Uden heeft zich de afgelopen vijftientig jaar aardig op de kaart gezet. Overall kan ik vol trots over '*mijn club*' praten. Zo heb ik het graag over succesvolle publiekswandelingen of onze actieve stootvogelwerkgroep en haar enorme spiegelstokken. Op de bosbouwschool doet ook een demonstratie van vogelwachtuden.nl het altijd goed. Ik vind dat we professioneel bezig zijn, zonder dat we ooit aan gemoedelijkheid hebben ingeboet.

Goudhaantje

Vogelwacht Uden is voor mij de plek om lekker naar vogels te kijken, daarnaast geniet ik van de vrijheid om binnen de club te ondernemen. Het is fantastisch om samen de JeugdVogelwacht op te bouwen en te zien hoe jongeren van vogels en natuur genieten.

Dat mijn werk werd bekroond met een zilveren speldje en de titel 'Goudhaantje' had ik totaal niet zien aankomen. Die paar jaar dat ik actief ben; als ik de prijs zou mogen krijgen, dan op z'n vroegst bij het vijftigjarig jubileum. Ik zie de titel als een prijs voor de gehele JeugdVogelwacht en eigenlijk voor de totale club. Samen zijn we succesvol. Maar ik ben toch ook erg blij en trots op mijn zilveren speldje. Wie weet komt die jarenlange inzet vanzelf nog en trotse verhalen over de club blijf ik in elk geval vertellen.

Bedankt!

Stijn van Gils

De Harde Notenkraker

Tijdens de derde kerstdagactiviteit van het VLU bij de kersenboomgaard werd het verschil tussen Uden en Veghel weer eens goed duidelijk. Tijdens het koffiedrinken was het zo druk in het keukentje dat iedereen zijn klompen en schoenen uit moest doen om erin te passen. Het Veghelse schoeisel werd angstvallig door hun eigenaren in de gaten gehouden omdat er menig begerige Udense blik op geworpen werd. De verwondering van de Udenaren betrof niet alleen het lederen schoeisel maar meer nog het feit dat die van Veghel nooit gebruikt waren!

Februari was voor mij een goede maand met mijn eerste Kleine Barmsijs en levende Das, maar de grootste opwinding kwam uit Tsjechië. Daar zag ik in mijn eerste echte Notenkraker! Zachter dan verwacht zat hij boven in een boom heel veel rumoer te maken. Wat opviel was dat deze ook een grote bek en een witte anaalstreek had.

De JeugdVogelwacht heeft in januari nestkasten getimmerd in de fazanterie 'de Rooie Hoeve' van Ad en Mignon in Heeswijk-Dinther. Helaas verliep dit voor een enkele begeleider met nare gevolgen. Tijdens het timmeren leek er nog niks aan de hand maar toen de foto's van de activiteit op de jeugdvogelpagina van de site verschenen bleek wat er was gebeurd. Nee, al was alles nog zo goed georganiseerd, was Ad nog zo behulpzaam bij het zagen, zat de Temminck Tragopaan nog zo prachtig te pronken en keerden de kinderen nog zo trots naar huis met nestkasten die te groot waren om achterop de fiets mee te nemen, aan die foto's zit een vreemd geurtje en dat geurtje kan ik goed ruiken!

FARQ (nee, geen 'vèreke' maar Frequent Asked Rethoric Questions): de volgende retorische vragen worden mij vaak gesteld:

- Doet Hans Dorrestijn zo'n boekpresentatie gratis?
- Heeft Toy met Jan vorig jaar de driehonderd verschillende vogelsoorten gehaald?
- Geven wij onze vogeltelgegevens gewoon gratis en zonder voorwaarden weg?
- Moet een schrijver van het jubileumboek ook € 19,95 betalen?
- Kan Henk zijn mond houden?
- Lijkt het broedgedrag van een Bonte Vliegenvanger op dat van een Putter?
- Word deze rubriek wel eens onbedoeld aangepast?

R. Regulus ©

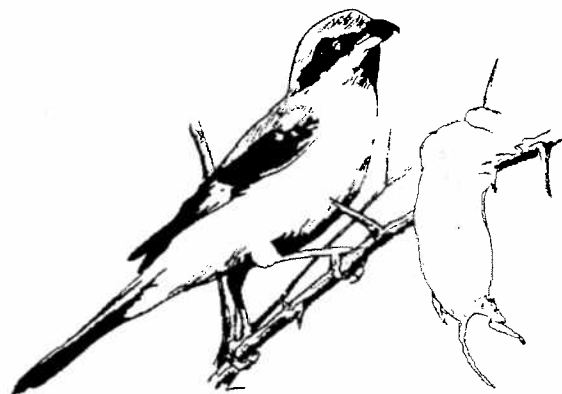

Bonte Vliegenvanger

Bijzondere Waarnemingen

Hier een greep uit de bijzondere waarnemingen vanuit ons werkgebied (ingevoerd op website www.waarneming.nl). Enkele voor ons bekende maar wel bijzondere vogels zijn deze winter regelmatig gezien. Klapeksters zijn er nu zelfs met een aantal van vijf op verschillende plaatsen gezien. Erg standvastig zitten ze op de voor ons bekende plekken. Eind december heb ik er nog een prachtig in de ijsrijp kunnen fotograferen. Na een flink aantal foto's, waarbij de Klapekster zicht niet aan mij

stoorde, stond ik bijna op een Velduil. Deze heeft minstens een kwartier ongeroerd voor me gezeten alvorens deze opvloog. Na het maken van een foto vloog de vogel het bos in. Ook erg bijzonder is de Zeearend die weer bij de telpost gezien is. Wat zijn de fotografen toch allert (of erg vaak bij de telpost).

Klapekster

Wil je op de hoogte blijven over alle waarnemingen kijk regelmatig op onze site;
www.vogelwachtuden.nl.

Datum:	Aant:	Soort:	Locatie:	Waarnemer:
01-11-2007	1	IJsvogel	Zeeland - Melkpad	Jos van der Wijst
09-11-2007	1	Middelste Jager	Maashorst - Telpost zuid	Gerard van Aalst
09-11-2007	1	Smelleken	Maashorst - Telpost	Toy Janssen
23-11-2007	1	Bonte Kraai	Lijntse Bossen	William Dijsselbloem
23-11-2007	1	Rode Wouw	Heesch - De Tollenaar	Jos van der Wijst
01-12-2007	25	Kleine Barmsijs	Uden - Groenewoud	Theo Versteegden
05-12-2007	1	Vuurgoudhaan	Lijntse Bossen	Joost Verhoeven
09-12-2007	4	Bokje	Maashorst	Carel van der Sanden
09-12-2007	1	Vuurgoudhaan	Melven	Ton & Karin Hermans
12-12-2007	1	Pontische Meeuw	Dorshout	Wouter Thijs
18-12-2007	1	Slechtvalk	Dorshout	Wouter Thijs
22-12-2007	1	Velduil	Maashorst	Peter van de Braak
25-12-2007	4	Grote Barmsijs	Uden zuid	Peter van de Braak
04-01-2008	2	Wilde Zwaan	Leijgraaf - Vorstenbosch	Teun van Kessel
06-01-2008	7	Wilde Zwaan	Uden, Loopkant/Liessent	John Hermans
08-01-2008	1	Grote Zilverreiger	Vorstenbosch	Arend Vermaat
16-02-2008	1	Zeearend	Maashorst - Telpost	Ron van Rossum
17-02-2008	3	Blauwe Kiekendief	Maashorst - Telpost	Ron van Rossum
22-02-2008	1	Ooievaar	Uden, Vluchtoord	Johan v. Roosmalen
23-02-2008	4	Brilduiker	Hemelrijk	N. Langerak
23-02-2008	5	Klapekster	Maashorst	Thijs Fijen
23-02-2008	1	Smelleken	Maashorst - Telpost	Thijs Fijen
03-03-2008	2	IJsvogel	A50 - Slabroek	Jan van Lith
03-03-2008	1	Ooievaar	Uden, Vluchtoord	Jan Verhoeven

Groeten, Peter van de Braak (Inventarisatiewerkgroep), telefoon: 0413-253586.
E-mail: petervandebraak@hetnet.nl

Punt Transect Telling 'Der Eisenbahn entlang'

Op zondag 23 december 2007 is er voor het eerst een 'Punt Transect Telling' (PTT) op wintervogels door Veghel uitgevoerd door een aantal leden van de Vogelwacht Uden e.o. en het IVN Veghel. Deze telling werd dit jaar door SOVON Vogelonderzoek voor de dertigste keer georganiseerd maar wij deden dus voor het eerst mee. Tussen 15 december en 1 januari wordt op elk van twintig telpunten, die je zelf mag kiezen, in vijf minuten alle vogels geteld die te zien of te horen zijn. Over het hele land tellen ruim driehonderd waarnemers jaarlijks meer dan vierhonderd van deze routes. Met het project wordt de aantalonwikkeling en verspreiding van in ons land doortrekkende en/of overwinterende vogels vastgelegd. Het PTT richt zich vooral op algemenere soorten als Buizerd, Groene Specht, Kramsvogel en Sijs. Het PTT-project levert voor meer dan tachtig soorten inzicht in de winterverspreiding en betrouwbare trends. We hadden de tip gekregen om zoveel mogelijk biotopen in de telling op te nemen en onze route begon in de Goorsche bossen, langs de Leijgraaf naar het Duitse lijntje en die werd helemaal gevolgd ('Der Eisenbahn entlang') totdat deze aan de andere kant van Veghel weer onder de A50 verdween. Halverwege werd een klein uitstapje gemaakt naar het nieuwe natuur ontwikkelingsproject langs de Aa, de Zuid-Willemsvaart en het Wijboschbroek.

De telling begon uitstekend met helder, licht vriezend weer en 700 exemplaren op het eerste punt; de houtduiven (644) waren net wakker maar de staartmezen en de Sperwer waren ook leuk. De Leijgraaf viel wat tegen want daar hadden we watervogels verwacht maar die werden niet gezien, wel vijfenzeventig kramsvogels en een V-tje kolganzen. Bij de afrit Veghel-Noord bij de ingang naar het Ven was nog wat open water en daar zaten heel veel meerkoeten, waterhoentjes en vooral wilde eenden. De telpunten in de wijken het Ven, de Bunders en het centrum leverden niet veel spectaculaire soorten op maar zijn wel degelijk van waarde voor het doel van het Project.

Ook zoogdieren mochten geteld worden en in het Geerbos zagen we onze enige twee konijnen maar niet de verwachte Fazant en Groene Specht. De twee telpunten bij de Aa leverden een IJsvogeltje op en een Grote Gele Kwikstaart, terwijl op de weg daar naar toe een Watersnip opvloog, een tweede IJsvogeltje werd gezien en twee Wintertalingen; dit wordt een heel mooi gebied. Op het Dorshout liet Peter Vlamings de andere tellers in de steek met een kapotte fiets, tja een goede voorbereiding is het halve werk. In de kom van de Zuid-Willemsvaart bleven, onverwacht, de eenden en

meeuwen goed zitten wat maar liefst 897 vogels opleverden waaronder vier kuifeenden en achttien tafeleenden tussen de wilde eenden. Helaas kon tussen de zeshonderd kokmeeuwen geen andere soorten gevonden worden, misschien een andere keer met de telescoop vanaf de fietsbrug een keertje inzoomen. Het Wijboschbroek was opvallend stil en modderig, maar toch kon door ingespannen luisteren de Goudvink, Sijs, Boomklever en Boomkruiper gehoord worden.

Bij het op een na de laatste telpunt op de kruising van de A50 en het fietspad bij Punt en Schil werd niet veel verwacht omdat ook hier alles dichtgevroren was maar daar werden de mooiste waarnemingen van de route gedaan. Een mannetje Zwarte Roodstaart dook twee keer van onder uit de struiken op een paaltje, vlakbij acht graspiepers. Deze soorten hadden we met dit weer en in deze tijd van het jaar niet verwacht. Ook werd er een Klapetekster hoog in de bomen gezien. Dit was ook bijzonder omdat we die normaal alleen in heidegebied zien en hier alleen autosnelweg en bevroren plasdras aanwezig was. Gelukkig was net dit weekend de nationale Klapetekstertelling van Waarneming.nl waar deze gelijk in meegenomen kon worden.

Op het laatste telpunt werd, jammer genoeg net na de tijd, nog een Rietgors gehoord. Deze soort staat dus voor volgend jaar op het verlanglijstje. We hadden verwacht meer vinkachtigen te zullen zien, het totaal van elf vinken en zes groenlingen is natuurlijk niet om over naar huis te schrijven. Ook de steltlopers lieten het afweten: één Kievit werd er maar geteld. Zouden ze voor de vorst uit het land zijn uitgevlucht? Ook hadden we meer heggenmussen en buizerds verwacht.

Tafeleend

Al met al was het een fantastische telling met lekker weer, aangenaam gezelschap en leuke soorten. Het besef om mee te doen met een landelijk project, waar ook echt wat met je gegevens gedaan wordt, maakte het nog leuker. Wat de tellers betreft gaan we dit nog een heleboel winters volhouden.

Leo Ballering

Dat neem ik mee... 'een nestkastje'

Op een feestje neem ik in plaats van een bloemetje of een doos pralines, een nestkastje mee. Ik kan het aanraden. Want een nestkastje zet je niet zomaar snel in een vaas. Nee, er wordt uitgebreid over gesproken. Iedereen heeft wel een of ander vogelverhaal. Bovendien wordt het nestkastje niet na een week in de vuilniszak gedropt, maar wordt er naarstig gezocht naar een plaatsje om het op te hangen. En dat is nog niet alles; ik krijg ook geregeld informatie over de stand van zaken. Trotse mails, foto's of telefoontjes met: *"Er zit iets in!"* En daar bij horend: *"Wanneer kom je eens naar mijn eitjes kijken?"*. Ik denk dat ik door mijn persoonlijk nestkastjes-verspreidingsplan de komende zomer geen weekend meer vrij zal zijn. Dat geeft me ruim de tijd om mijn eigen vogelkennis wat bij te spijkeren.

Er zijn genoeg modellen voorhanden om steeds weer met een ander nestkastje aan te komen. Het zal dus niet zo zijn dat je steeds hetzelfde bij je hebt. Bovendien is het plezier driedubbel, je geeft iets nuttigs, de ontvanger heeft iets om over na te denken en je hebt meteen gesprekstof voor een uurtje of twee. Hetzelfde kun je ook doen met voederkastjes en silo's. De modellen zijn wat beperkter, maar het plezier is er niet minder om. In de winkel zijn nog meer van die leuke dingen waarmee je iemand kunt verrassen.

Coördinator Vogelwacht-Winkel:

Jacques Raats
Maasstraat 65 te Veghel
Telefoon: 0413-369388

(voor afspraak van tevoren even bellen)

Succesvolle Uilenwandeling in de Maashorst

Op vrijdagavond 22 februari had ik met Willie Bergmans afgesproken om hem thuis op te halen en samen naar het verzamelpunt bij het Natuurcentrum Slabroek te rijden. Eerder die week waren Willie, Jacques Raats en ik benaderd om zorg te dragen voor de uilenwandeling van die avond. In het kader van het 25-jarig jubileum kon er nu ook publiek meelopen.

Onderweg naar het Natuurcentrum hadden Willie en ik al wat gespeculeerd over de mogelijke belangstelling. We gingen er vanuit dat er in het vervelendste geval misschien wel twee groepen gemaakt moesten worden. Hier was ook al rekening mee gehouden met betrekking tot de geluidsapparatuur en verlichting. Gezien de weersomstandigheden van die avond gokte we op vijftientig belangstellenden, maar zeker niet meer. Men had regen voorspeld en het waaide stevig die avond. Niet echt ideale omstandigheden voor een uilenwandeling omdat de waarnemingen hoofdzakelijk gebaseerd zijn op geluid. Vandaar onze inschatting.... Bij het Natuurcentrum aangekomen bleek de situatie iets anders uit te pakken dan we ons hadden voorgesteld. Een grote groep belangstellenden stond al te wachten. Sommigen al vanaf 19.00 uur, hebben ze ons later verteld. Er was een gebrek aan parkeergelegenheid waardoor Willie en ik de auto in het veld hebben geparkeerd op een redelijke afstand van het Natuurcentrum. Dat zegt al iets over de opkomst. Willie maakte nog even de opmerking van: "Zou het IVN ook een activiteit hebben georganiseerd?" Ik kan me niet voorstellen dat dit allemaal voor de uilenwandeling komt!

Ondertussen liepen we in de richting van het Natuurcentrum waar Jacques zich met de winkel had opgesteld. Na het eerste contact met Jacques bleek al snel dat al deze belangstellenden inderdaad voor de uilenwandeling kwamen. Dat was even slikken want op dat moment gingen we er nog vanuit dat we maar met drie gidsen zouden zijn! Geschatte opkomst ongeveer 120 belangstellenden! Het verhaal voor twee groepen was dus al geen optie meer! Mensen teleurgesteld naar huis sturen was ook geen optie. Gelukkig werden toen Jan Verhoeven en Carel van der Sanden ontdekt tussen de belangstellenden! Zij boden direct aan om ook een deel van de belangstellenden te begeleiden waar wij ze heel dankbaar voor zijn (Carel en Jan nogmaals bedankt voor jullie spontane medewerking). We hebben er toen voor gekozen om vier groepen te maken en verschillende routes te nemen. Dit om te voorkomen dat we achter elkaar aan zouden lopen of dat de groepen elkaar in het bos zouden kruisen. Gelukkig hadden Carel en Jacques ook geluidsapparatuur meegenomen en waren alle groepen dus voorzien van materiaal en middelen.

Bosuil

De wandeling kon starten. Doordat het zo stevig waaide, was het lastig om met behulp van geluid de Bosuil te verleiden tot een reactie. Het eerste deel van de wandeling is dan ook goed gebruikt om het publiek te informeren over de leefgewoonte en het gedrag van verschillende uilen. We hebben daar natuurlijk ook de verschillende geluiden bij laten horen. Het publiek was heel belangstellend en er kwamen ook van allerlei vragen van uit de groepen. Bijvoorbeeld: 'wat de verschillen waren in de manieren van jagen, voedsel/prooien en de grootte er van, grootte van het territorium, nest-/broedplaatsen, het aantal eieren' en nog veel meer

Erg leuk om te zien dat er toch een heleboel mensen belangstelling hebben voor deze toch mysterieuze vogelsoort, zoals een aantal belangstellenden ze benoemde.

Tijdens de wandeling werd er natuurlijk ook de nodige aandacht besteed aan het gebied waarin we ons bevonden en hoe belangrijk dit voor ons is. Aangekomen bij de opgang naar het begrazingsgebied, hebben we het geluid van de Bosuil nogmaals afgespeeld en daar hadden we met mijn groep de eerste kennismaking met de Bosuil van die avond. Voor vele de eerste keer dat ze een Bosuil 'live' hoorden. Na het afspelen hadden we direct reactie! De Bosuil zat op korte afstand van de groep en was goed hoorbaar ondanks de stevige windvlagen. Het geduld werd gelukkig toch beloond en voor vele belangstellenden was dit toch een hoogtepunt van de wandeling. Hier draaide het uiteindelijk toch om. We hebben de Bosuil op deze locatie een aantal keren goed kunnen horen. Vervolgens zijn we verder gewandeld richting de Karlingerweg. Ter hoogte van het Slingerpad hebben we een tweede poging gedaan om met geluid de Bosuil te verleiden tot een reactie. Ook hier werden we beloond met een antwoord. Het was weliswaar minder goed hoorbaar dan de eerdere waarneming, maar goed genoeg om door het grootste deel van de groep gehoord te worden. Hier hadden we duidelijk meer last van de wind. We hebben vervolgens de wandeling voortgezet richting het Natuurcentrum. Bij het verlaten van het zandpad aan de Karlingerweg, hebben we een laatste poging gedaan om een Bosuil waar te nemen. Ook hier was hij hoorbaar, maar of dit een ander exemplaar was dan we even daarvoor hadden gehoord betwijfel ik. Voor de deelnemers was het natuurlijk fantastisch en zij waren ook erg enthousiast na het horen van de Bosuil.

Het laatste stukje van de wandeling ging langs de schaareshouder Eric Verstappen. Een stukje waar de mogelijkheid bestaat dat je een Kerkuil kunt waarnemen wat overigens bij een andere groep was gebeurd. De omgeving voldoet ook prima voor de Steenuil. Van beide uilen hadden we het geluid bij. Daar in het verleden in de omgeving ook altijd een Steenuiltje was waargenomen, heb ik daar ook dat geluid laten horen. En warempel, we hadden een reactie! Het was nog wel ver weg, maar stiekem werd ik toch wel heel enthousiast omdat we er dan weer een nieuwe Steenuillocatie bij hadden. Vorig jaar hebben we daar namelijk geïnventariseerd maar geen Steenuiltjes aangetroffen. Dus ik had pen en papier alweer voor de dag gehaald. Hoe dichterbij het Natuurcentrum, hoe duidelijker het geluid werd en hoe enthousiaster ik begon te worden....totdat we de groep van Willie Bergmans kruisten... ook actief bezig met het afspelen van het Steenuilengeluid! Helaas... , maar wel hilarisch voor de deelnemers. Zij hadden inmiddels al goed door wat er zich had afgespeeld. Een komische afsluiting van de uilenwandeling.

Steenuil

Op het eind hebben we de deelnemers netjes bedankt voor hun belangstelling en mogelijk tot een volgende keer. De reactie was een applaus van de groepen en vele kwamen ook de gidsen persoonlijk bedanken voor de leuke en vooral interessante wandeling! Allen waren ze nog steeds enthousiast, ondanks dat niet alle groepen uilen hebben gehoord! Men vond het zeker de moeite waard en de vraag was vaak: wanneer is de volgende wandeling? Iedereen ging dus met een goed gevoel naar huis. Prima wandeling ondanks de weersomstandigheden! En aan belangstelling geen gebrek. De publiciteit van de afgelopen weken heeft zeker zijn effect gehad. Wij waren in ieder geval aangenaam verrast met de vele belangstellenden en wat ons betreft zeker voor herhaling vatbaar.

Met vriendelijke groet,

Willie Bergmans, Jacques Raats, Jan Verhoeven, Carel van der Sanden en John Opdam

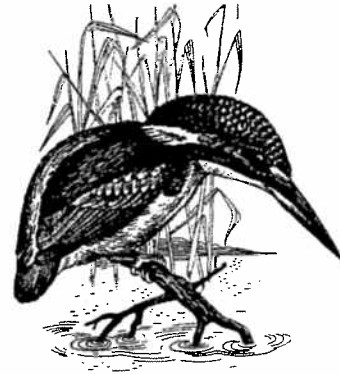
Waarnemingen gevraagd van:

‘IJsvogel, Grote Gele Kwikstaart en Grauwe Vliegenvanger’

Voor een aantal projecten, dat dit jaar gaat lopen zijn we op zoek naar waarnemingen van IJsvogel, Grote Gele Kwikstaart en Grauwe Vliegenvanger.

IJsvogel

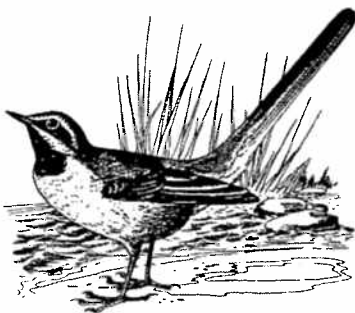
De IJsvogel doet het de laatste jaren erg goed, mede doordat er jaren achter elkaar een kwakkelwinter is geweest. IJsvogels zijn niet alleen afhankelijk van voldoende (kleine) vis en waterinsecten, maar ook van geschikte broedplaatsen. Dat zijn steile oeverwanden of stevige wortelkluiten van omgevallen bomen, waarin zij een nestgang graven. In de broedperiode, van maart tot augustus, zien we de volwassen ijsvogels bijna uitsluitend in de omgeving van hun nestplaatsen. Vanaf juni zwerven de eerste jongen uit. Zij verlaten het broedgebied en zoeken elders grote en kleine wateren om er te foerageren. Tegen de winter komen daar ook vogels bij die de koude oostelijke en noordelijke streken ontvluchten. Meestal verdwijnen deze ijsvogels weer aan het begin van het volgende broedseizoen. De reden hiervoor is vaak dat geschikte nestgelegenheid ontbreekt. Er zijn bijvoorbeeld geen kale, steile oeverdelen of wortelkluiten waarin de ijsvogels een nestgang kunnen graven. Kortom, er is wel voedsel, maar geen nestgelegenheid. Een potentieel geschikt ijsvogelbiotoop dus, mits nestgelegenheid wordt geboden. Dat kan soms heel simpel, door broedwanden te creëren. Dit kan op een aantal manieren: Een glooiende oever afsteken, een boom omtrekken of een kunstnest ingraven. Dat dit werkt blijkt wel uit het feit dat in de oeverwaluwand van de Kleuter in 2007 een IJsvogel gebroed heeft! Het Brabants Landschap heeft een project opgezet om in Noord-Brabant de IJsvogel te helpen door te helpen bij het aanleggen van ijsvogelwanden. Maar om te bepalen waar deze moeten komen te staan is Carel van der Sanden (csanden@home.nl) op zoek naar waarnemingen van ijsvogels. Carel stuurt deze weer door naar het Brabants Landschap.

IJsvogel

Grote Gele Kwikstaart

Het gaat ook goed met de Grote Gele Kwikstaart; vanuit de natuurlijke snelstromende beken uit Duitsland rukken deze steeds verder op naar het midden van Nederland. In Twente en Limburg hebben ze al vaste voet aan de wal maar ook in Noord-Brabant rukken ze op. Via de website www.grotegelekwik.nl zijn de laatste jaren brabantwijde inventarisaties georganiseerd en zijn ze al tot op de grens van Zeeland gesignaleerd. Grote Gele Kwikken broeden heel goed in

Grote Gele Kwikstaart

nestkasten zolang er maar slikkenveldjes en/of snelstromend water in de buurt is. De Nestkastenwerkgroep heeft een aantal jaar geleden al nestkasten gehangen op de rwzi's (waterzuiveringsinstallatie, Red) van Haps en Dinther en gaat ook langs de Leijgraaf nestkasten ophangen. Toch willen we ook van deze soort waarnemingen ontvangen om te kijken of er nog meer nestkasten opgehangen kunnen worden. Deze waarnemingen kun je mailen naar Leo Ballering (leoballering@hotmail.com).

Grauwe Vliegenvanger

In tegenstelling tot de twee bovenstaande soorten gaat het slecht met de Grauwe Vliegenvanger. Waarschijnlijk is de totale populatie grauwe vliegenvangers de laatste decennia licht afgenomen, maar dit is lastig met zekerheid te zeggen doordat tellingen in het landbouwgebied niet erg uitgebreid zijn uitgevoerd. Grauwe vliegenvangers houden zich vooral op in bosranden en open bossen. Vanaf één of meerdere vaste uitkijkposten maken ze korte snelle vluchten achter vliegende insecten aan, die vaak in de lucht gevangen worden of van bladeren worden afgepikt. Grauwe vliegenvangers maken daarbij geen gebruik van een verstopplaats, maar zitten heel stil tot een geschikte maaltijd langs komt vliegen. De Grauwe Vliegenvanger is onopvallend grijsbruin van kleur en valt daardoor niet op. Het is dan ook het geluid van deze vogel dat zijn aanwezigheid verradt: regelmatig roept de Grauwe Vliegenvanger iets van 'twiet-tik' (het tik klinkt heel kort en droog). Om de soort te helpen kunnen halfopen nestkasten worden opgehangen. Deze bieden meestal meer bescherming dan de natuurlijke nesten. Een vogelwerkgroep nabij Antwerpen heeft hiermee goede resultaten bereikt; overal waar zij zingende grauwe vliegenvangers hoorden, hebben ze nestkasten opgehangen en daardoor zijn er beduidend meer grauwe vliegenvangers komen broeden. Bij een boerderij hangen er nu vijf nestkasten, die allemaal bezet zijn. De nestkastenwerkgroep wil proberen of zo'n strategie, kasten hangen waar de vogels zitten, ook in de omgeving van Uden werkt en ontvangt ook graag waarnemingen van zingende grauwe vliegenvangers. Maar, let op! het zijn erg slechte zangers! Op de site van de vogelbescherming, www.vogelbescherming.nl, staan bij de soort informatie van deze vogels ook het geluid, luister er even naar als je het geluid niet kent en hopelijk hoor je ze terwijl je door het buitengebied fiets.

Grauwe Vliegenvanger

Van alle bovenstaande soorten kunnen waarnemingen ook doorgegeven worden via de normale route: www.waarnemingen.nl. Alvast bedankt!

Carel van der Sanden en Leo Ballering

Willem Peters IVN'er van het Jaar

Willem Peters, bekend van onder meer VLU (Vrijwillig Landschapsbeheer Uden) en de IVN-werkgroep Natuur & Milieu is uitgeroepen tot IVN'er van het Jaar 2007. Dat gebeurde op de jaarvergadering. De voorzitter van het IVN-afdeling Uden, Aloys Velthuis, prees Peters om het vele werk dat hij al vele jaren met grote inzet voor het IVN verricht heeft, met name ook in het belang van de Udense gemeenschap. "Willem Peters drukte zijn stempel op bijvoorbeeld de inrichting van het Landschapspark langs de A50, de jaarlijkse Boomplantdag zonder zijn inbreng kun je je bijna niet voorstellen en zijn discussies met de gemeente Uden hebben voor beide partijen grote betekenis", aldus IVN-voorzitter Aloys Velthuis. "Ook op tal van andere fronten genieten we van zijn inbreng."

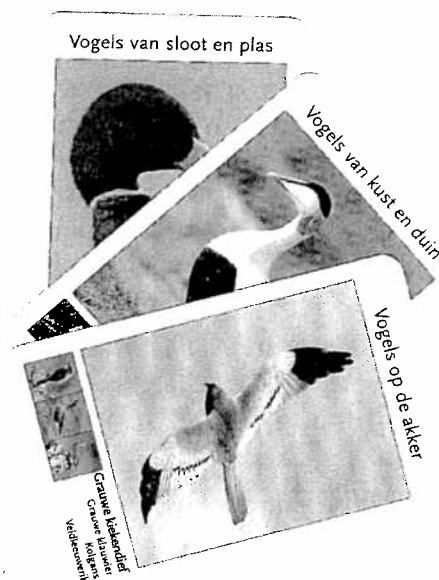
Peters hoorde het allemaal wat gelaten aan: "Ach, relativeerde hij. Er is nog zó veel te doen. Zo'n beloning is mooi voor iemand die gaat stoppen. Maar ik ben er nog zo lekker druk mee, het voelt niet als werk. Bij de gemeente telt onze stem echt mee. De conclusies en aanbevelingen uit onze goed gefundeerde onderzoeken worden serieus genomen en we krijgen van de burgers complimenten voor onze inzet. Die waardering telt ook. Als IVN'er van het Jaar zal ik me blijven inzetten voor de natuur. Ik vind dat puur menselijk", luidt zijn motivatie.

Vogelkwartet

Ik had het samen met de vogelkalender 2008 bij Vogelbescherming besteld: het 'Vogelkwartetspel'. Leuk en leerzaam om een keer cadeau te geven. Ik was het spel al bijna weer vergeten, totdat onze kleinkinderen een weekje kwamen logeren. Ze hadden pech, het weer was pet. Het trio moest zich vooral binnen vermaken. Jan (10) en Joop (6) konden niet voetballen in de tuin. En ja, wat doe je dan: urenlang televisie kijken, eindeloos computerspelletjes en als dat verveelt, elkaar achterna zitten en een enorme rotzooi maken. Gek, met z'n drieën ben je altijd met één te veel. Trijntje (8) moest zich maar alleen vermaken.

Plotseling dacht ik aan het vogelkwartetspel. Zouden deze digi-kleinkinderen nog te porren zijn voor een ordinair spelletje kwartet? Spelenderwijs van je opa vogels leren, wat wil je nog meer? Nou, ze zagen het wel zitten. Ze hadden alleen nog nooit kwartet gespeeld. Met z'n vijven togen we aan de slag. Oma moest ook mee doen. Eerst even de grondbeginselen van het kwartetten uitleggen: "Kijk goed, je hebt tien groepen kaarten. Bijvoorbeeld 'Vogels in de tuin' of 'Vogels rond de boerderij'. Elke groep heeft vier kaarten die bij elkaar horen. Bijvoorbeeld 'Merel', 'Koolmees', 'Winterkoning' en 'Roodborst'. We gaan alle kaarten schudden en verdelen. Dan mag je om de beurt een kaart vragen. Wie vier kaarten van dezelfde soort heeft, heeft een kwartet. Wie de meeste kwartetten heeft, die heeft gewonnen. Begrepen? OK, spelen maar". De kaarten werden verdeeld en Trijntje mocht beginnen. "Jan, mag ik van jou, van 'Vogels in sloot en plas' de Wilde Eend?" "Nee, heb ik niet. Trijntje, mag ik van jou, van 'Vogels in sloot en plas' de Knobbelzwaan?" "Ja". "En heb jij misschien ook de IJsvogel? Sjips, hoe weet je dat! Dan heb jij zeker ook de Meerkoet". "Mis". Nu mag Trijntje. "Joop, mag ik van jou van 'Vogels op de akker' de Grauwe Kiekendief?" "Lekker niet!" En dan komt kleine Joop los. "Jan, mag ik van jou, van 'Vogels in sloot en plas' de Wilde Eend, de Knobbelzwaan én de IJsvogel?" Jan: "Curry, hoe wist je dat! Zeker in mijn kaarten gekeken". Joop: "Kwartet! Yess. Opa, mag ik van jou...". Er werd fanatiek gespeeld. Joop is slim, hij won de eerste ronde met maar liefst vier kwartetten! De kinderen vonden het prachtig, ze wisten van geen ophouden. En zo vlogen de hele avond Boerenwaluw, Lepelaar, Grauwe Klauwier, Veldleeuwrik, Ringmus, Roerdomp, Kluut en Scholekster over de tafel. 'Zo', dacht ik, 'weer drie leden voor de Jeugdvogelwacht er bij'. Mis!

De perenboom voor het keukenraam is een luilekkerland voor vogels. Koolmezen, pimpelmezen en groenlingen vechten altijd om het beste plekje op de voederbuis. Ook staartmezen, zwarte mezen en kuifmezen komen dagelijks hun portie pinda's opeisen. Op het gras onder de boom scharrelen houtduiven, holenduiven, turkse tortels, merels, vinken, heggemus en roodborst. Kortom, het miegelt er meestal van dat kleine spul. Een makkie, vogels spotten op een presenteerblaadje. Tot mijn stomme verbazing bleek het trio geen enkele vogel te herkennen. Koolmees, Roodborst en Huismus werden 'uitgescholden' voor Baardman, Witte Kwikstaart en Grauwe Klauwier. Mijn vogeleducatieplan was volledig mislukt. In de praktijk vielen de droogzwemmertjes één voor één door de mand. Het vogelkwartet bleek voor hun niet meer dan een droog woordenspelletje. Wat nu? Goede raad bleek ook dit keer duur. Met een gul gebaar trok ik m'n knip open en beloofde plechtig: 'Wie alle vogels van het Vogelkwartet uit z'n hoofd leert krijgt een beloning van vijf euro'. Dat vonden ze alle drie vet.

We spraken af: morgenvroeg om tien uur wordt het examen afgenomen. Geld doet wonderen. Met de beloning in het vooruitzicht ontpopten de juveniele vogelaars zich als een stelletje fanatieke premiejagers. Urenlang hebben ze geoefend: Bosuil, Steenuil, Ooievaar, Kievit, Grutto, Gierzwaluw, Spreeuw, Eidereend, Grote Bonte Specht, Winterkoning, Roerdomp, Huismus, Kolgans, Gierzwaluw. Vogelnamen, waarvan de meeste mensen zelfs nog nooit hebben gehoord. Trijntje meldde zich de volgende ochtend als eerste voor het vogelaarexamen. De kaarten werden geschud en alle namen zorgvuldig afgedekt. Eén voor één werden alle plaatjes op tafel gelegd, nauwkeurig bekeken en de namen opgenoemd: 'Zwarte Stern, Kleine Mantelmeeuw, Gaai'. En met een bibbertje in haar stem ging ze verder: 'Houtduif, Kauw, Spreeuw, Roerdomp,' enz. enz. Cum laude geslaagd. Alle vee4rtig goed. Vol trots nam ze de vijf euro en het diploma 'Aankomend Vogelaar' in ontvangst. Joop was de tweede die zich meldde. Hij had maar één fout. Moet kunnen als je nog maar zes bent. Jan heeft een beetje last van faalangst maar legde als laatste het examen foutloos af. Kleine Joop spotten wij 's middags in de tuin, met mijn dure kijker om z'n nek. Was er dan toch nog een vonkje overgesprongen? Hij sloop op z'n tenen van boom tot boom en zat op z'n hurken achter de schuur. Hij tuurde gespannen omhoog door de kijker, op zoek naar baardmannetjes, zwarte sterns en grauwe klauwieren. Hij wist nu hoe ze er uitzagen. Hij zag wel koolmezen, vinken, huismussen en groenlingen. Ook best wel gaaf. Een nieuwe, spannende wereld ging voor hem open. Hij vond vogelen vet cool.

Joop Bergsma

Wetenswaardigheden... (door John Hermans)

Ganzenopvang werkt onvoldoende

Er moet een einde komen aan het afschieten van ganzen. De schade die boeren door overwinterende ganzen lijden moet de overheid vergoeden, aldus Vogelbescherming Nederland in de uitzending van VARA's Vroege Vogels hedenmorgen. In de winter van 2005/2006 werden niet minder dan 60.000 ganzen en smienten geschoten. Alleen al in Friesland schoot men 21.000 kolganzen af. Vogelbescherming Nederland is ernstig geschokt door deze hoge aantallen. De cijfers van de afgelopen winters zijn nog niet bekend, maar er zijn aanwijzingen dat deze eerder hoger dan lager uit zullen vallen. "Nederland heeft een internationale verantwoordelijkheid voor overwinterende ganzen", zegt Toon Voets van Vogelbescherming in het programma VARA's Vroege Vogels. "Het is een kwestie van beschaving om ganzen niet massaal af te schieten, maar te zorgen dat ze voldoende te eten hebben. Boeren die schade lijden moeten een reële financiële vergoeding krijgen." De huidige overheidsregeling die in de loop van 2008 geëvalueerd wordt, regelt dat alleen boeren wier land als foerageergebied aangemerkt wordt daarvoor extra vergoeding kunnen aanvragen. De ganzen mogen dan niet verstoord worden. Buiten de foerageergebieden mogen ganzen worden verjaagd en onder bepaalde voorwaarden ook afgeschoten. Wanneer er dan toch schade ontstaat, kunnen boeren ook buiten de foerageergebieden schadevergoeding krijgen. Vorige winters leidde dit beleid op een aantal plaatsen tot excessen. Vogelbescherming ziet geen heil in voortzetting van deze regeling. De organisatie pleit voor terugkeer van de oude regeling, waarbij alle door overwinterende ganzen veroorzaakte schade financieel gecompenseerd wordt. Drie jaar geleden besloot de minister van LNV dat 80.000 hectare ganzenfoerageergebied genoeg was, terwijl uit onderzoek van SOVON Vogelonderzoek Nederland bleek dat er 150.000 hectare nodig zou zijn. Goede extra compensatie voor de boeren in die gebieden en schadevergoeding in de rest van Nederland zal ganzen weer voldoende rust geven om de winter door te komen.

Uit: Vogelbescherming, 17 februari 2008

Golfprof slaat havik dood

Een professionele golfer is in de problemen geraakt omdat hij een Havik expres heeft 'doodgeslagen' met een balletje. Tripp Isenhour had de pech dat tijdens zijn actie een televisieploeg in de buurt was. Isenhour raakte kennelijk geïrriteerd toen een Havik in zijn schootveld geluid maakte. Hij reed met het golfkarretje naar de vogel en zei: "I'll get him now." Na een paar ballen was het inderdaad raak. Het beest viel bloedend uit de snavel neer. De mensen van de televisieploeg begroeven de roofvogel op de golfbaan in Florida. De vogelmoord werd echter doorgegeven aan de politie. Isenhour riskeert nu maar liefst veertien maanden cel en 1.500 dollar boete. De golfer, die zegt 'dierenliefhebber met drie asielkatten' te zijn, heeft zijn excuses gemaakt, maar vogelliefhebbers zijn woedend.

Uit: Dierennieuws, 7 maart 2008

Mega slaapplaats Grauwe Kiekendief

In Senegal heeft de Werkgroep Grauwe Kiekendief een slaapplaats met 1.300 grauwe kiekendieven ontdekt. Dit is zonder twijfel één van de grootste slaapplaatsen ter wereld. De werkgroep kwam de kiekendieven op het spoor door het volgen van de kiekendieven die zij in Groningen van satellietzenders hadden voorzien. In Nederland komen maximaal veertig broedparen van de Grauwe Kiekendief voor. Tweederde van de Nederlandse populatie bevindt zich in het Oldambt in Groningen waar duizenden hectare akker zijn braak gelegd. De Werkgroep Grauwe Kiekendief werkt aan de bescherming van de soort in Nederland en doet onderzoek naar de overwinteringsverblijven van de vogel. In 2005 en 2006 werd een aantal kiekendieven gezenderd, waardoor veel over zijn vliegroutes duidelijk is geworden. De routes zijn ook op Internet te volgen. In januari toog de werkgroep voor de derde keer naar West-Afrika om de overwinteringsgebieden van de vogels te onderzoeken. De mega-slaapplaats vond de werkgroep in centraal-Senegal, waar zij het meest dichtbevolkte gebied met grauwe kiekendieven ontdekten. Naar schatting verblijven in deze regio ongeveer 5.000 grauwe kiekendieven. Dit is een aanzienlijk deel van alle in Senegal verblijvende kiekendieven en is meer dan tien procent van de gehele Europese populatie.

Uit: Dierennieuws, 7 maart 2008

Resultaten Klapekstertelling 2007/2008

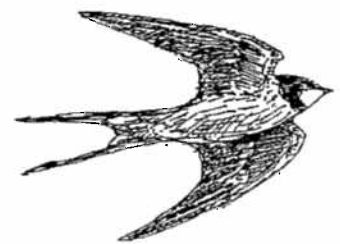
In de maanden december en januari organiseerde Waarneming.nl een landelijke Klapekstertelling. Wij, als Vogelwacht Uden, hebben hier ook aan meegewerkt. In de Maashorst zagen we beide tellingen ongeveer vijf Klapeksters. Op de site van Waarneming.nl is nu het voorlopig resultaat te downloaden. Het begint al goed met een foto van een Klapekster gemaakt door Ron van Rossum. (lid van Vogelwacht Uden en fotograaf van prachtige opnames; kijk maar eens op onze site). Alles bij elkaar genomen komt men tot de conclusie dat in Nederland in de wintermaanden ongeveer 300 tot 325 exemplaren verblijven. Dit houdt in dat 1,5% van de Klapeksters in de Maashorst overwintert. Vooral in Drenthe, Noord-Brabant, Gelderland en Overijssel zijn de provincies waar de Klapeksters in de winter te vinden zijn.

Uit: Waarneming.nl

Een zwaluw maakt nog geen zomer

Op 3 maart 2008 is de eerste Boerenzwaluw al weer in Nederlandesignaleerd. Als je goed kijkt in onze omgeving zie je de eerste Boerenzwaluw dikwijls eind maart. Begin april komen de grote aantallen weer terug uit Afrika en wordt het gemakkelijker om ze te zien.

Uit: Waarneming.nl

Boerenzwaluw

Halve dag excursie 'Kil van Hurwenen'

Dit is het jaar van het vijftienvijftig jarig bestaan en dus ook een jaar waarin men even terugblijkt naar het verleden. Dit doende komen we op zondag 19 december 2004, toen gingen we met negen leden naar de Kil en nu is het zondag 27 januari 2008 als dertien vogelaars bij de Groenhoeve staan te wachten om eens een blik te gaan werpen in de Kil van Hurwenen. Het is droog en er staat een gure wind. Het eerste probleem wordt opgelost, want hoe krijg je dertien personen in drie auto's? Juist een auto met vijf personen. Wat staat ons te wachten? In december 2004 was het spekglad op de dijk, nu staat er een gure wind.

Aan de noordzijde van de Waaldijk in Hurwenen ligt de Hurwenense Uiterwaard, inclusief het Staatsnatuurmonument natuurreservaat De Hurwenense Kil. Het landschapsbeeld van deze uiterwaard wordt bepaald door combinaties van water, open grasland en reliëf met verspreide heggen en bomen. Het natuurreservaat wordt niet alleen nationaal, maar ook internationaal gezien als een belangrijk natuurgebied. Vanwege de grote aantallen (overwinterende) vogelsoorten is de Kil van Hurwenen aangewezen als Wetland. Bij aankomst treffen we meteen scholeksters, smienten, dodaars en aalscholvers langs de Waaloever aan en bij het inrijden van het dorp een Groene Specht en een Boomkruiper op een rietendak. We rijden door het dorp Hurwenen en zien boven op een huis een ooievaarsnest met warempel ook nog een Ooievaar er in. We parkeren de auto bij de Waaldijk en gaan een stuk door het gebied lopen.

Dodaars

We beginnen dan met de Kolgans en de Grauwe Gans gevolgd door smienten. Tijdens de wandeling worden er zaken geregeld betreffende de bemensing van de diapresentatieavond van 31 januari en praten we over de komende jubileumviering en natuurlijk over hoe geweldig het boek wel is geworden. Al lopende zien we nog enkele futen, Brandgans, Wintertaling, Tafeleend en Kuifeend. We lopen dan tussen de plassen door. Bij een stukje ruig grasland zien we nog Kievit, Graspieper en Pimpelmees. Later wordt dit nog aangevuld met de Zwarte Kraai, Ekster, Spreeuw, Sijs en de Buizerd. Bijna zouden we de Wilde Eend nog vergeten die je op nog al wat plasjes en sloten ziet. Op de terugweg zien we dat de voormalige Hurwenense steenfabriek aan de Lagewaard tot op de grond toe afgebroken is om meer ruimte te creëren. Alleen de stoere schoorsteen staat nog in zijn eentje fier overeind in het mooie uiterwaardenlandschap, met bovenop de schoorsteen een ooievaarsnest. Zo heeft een industrieel verleden nog een natuurlijke toekomst.

Onderweg hebben we nog kennis gemaakt met een plaatselijke bewoner die ons uitnodigde voor de koffie. Hier zijn we echter niet op ingegaan omdat we nog wat meer wilde zien en het anders te laat zou worden. Op de terugweg zijn we nog de Knobbelzwaan en putters tegen gekomen. Dit maakt dat we vandaag toch weer zo'n vijftienvijftig soorten hebben gescoord tijdens een zeer ontspannen en duidelijk gemoedelijke wandeling. In december 2004 hebben we het beter gedaan en kwamen aan vierendertig soorten waaronder een Rossgans. Net als in 2004 zijn die andere ongeveer 250 leden niet meegegaan want dan was het hier wel heel erg druk geweest.

Wil je het verslag van de vorige excursie naar de Kil van Hurwenen nog eens nalezen, dan moet je het Bruijsel van maart 2005 hebben en dan bladzijde vijftien en de auteur van toen is dezelfde als de auteur van nu.

Jacques Raats

MUS-project slaat aan, doe ook mee in 2008

In 2007 zijn SOVON en Vogelbescherming gestart met een nieuw telproject om de aantalonontwikkeling en verspreiding van broedvogels in bebouwde gebieden beter in beeld te brengen: het 'Meetnet Urbane Soorten', kortweg MUS. De eerste resultaten zijn opmerkelijk.

Tot op heden is bitter weinig bekend over trends van vogels in stedelijk gebied. Bebouwing is bij vogelaars niet erg in trek en de in ons land gangbare methode om broedvogels te tellen is arbeidsintensief en in steden moeilijk uitvoerbaar. Met een nieuw, arbeidsextensief en relatief laagdrempelig project hoopten SOVON en Vogelbescherming zowel de huidige vogeltellers als nieuwe tellers te bereiken. Dat lijkt te lukken: inmiddels zijn telresultaten doorgegeven uit meer dan 360 gebieden. De telgebieden zijn vrij gelijkmatig over het land verdeeld, al kunnen vooral delen van Noord-Holland, Overijssel, Zeeland en Friesland er nog wel wat gebruiken. De helft van de deelnemende vogelaars heeft niet eerder aan andere telprojecten van SOVON deelgenomen, en het aandeel vrouwelijke tellers is met 25% ongekend hoog.

Omdat MUS geheel digitaal wordt uitgevoerd, zijn de resultaten snel beschikbaar. De deelnemers kunnen via de website hun eigen gegevens en die van anderen bekijken in de vorm van verspreidingskaartjes die 'live' worden aangemaakt. De Merel blijkt de meest wijdverspreide vogel in bebouwd gebied -er werden er maar liefst 25.000 geteld!- gevolgd door Houtduif en Koolmees. De Huismus moet inmiddels enkele kraaiachtigen voor laten gaan en staat op een bescheiden zevende plaats. Opvallend schaars zijn Spotvogel, Braamsluiper, Grauwe Vliegenvanger en Ringmus.

De eerste trends zullen pas over enkele jaren beschikbaar komen, maar waarschijnlijk wordt de ontwikkeling van soorten als Gierzwaluw, Boerenzwaluw en Witte Kwikstaart in bebouwd gebied eindelijk goed in beeld gebracht. MUS kan ook een belangrijk meetnet worden voor het volgen van de uitbreiding van exoten zoals de Halsbandparkiet en gedomesticeerde soorten zoals de Soepgans en de Stadsduif. Het project heeft uitgewezen dat een eenvoudige, kortdurende methode (drie tellingen van anderhalf uur) acceptabel is voor ervaren tellers en aantrekkelijk voor nieuwe tellers. De willekeurig geprikte telpunten vormen voor de tellers (meestal) geen probleem en de opzet voorziet gelukkig in enige flexibiliteit.

Nieuwe tellers zijn natuurlijk van harte welkom; ze kunnen zich voor het broedseizoen 2008 aanmelden via de website (www.sovon.nl, onder Monitoring/Broedvogels), of contact opnemen met de coördinator van MUS: Bram Aarts (mus@sovon.nl, telefoon 024-6848111). Voorwaarde voor deelname is dat men de algemene soorten in bebouwd gebied op zicht en geluid kan herkennen.

Bron: SOVON

Mus; foto Harvey van Diek

De Groenhoeve ‘onder de pannen’

Begin maart van dit jaar week heeft het verenigingsgebouw ‘De Groenhoeve’ een metamorfose ondergaan. Bouwbedrijf Theo Verhoeven uit Uden heeft het golfplatendak vervangen voor een roodgekleurd pannendak. De klus was binnen twee weken geklaard. Ook een deel van de constructie van het achterhuis is vervangen door geïsoleerde dakplaten.

Het gezamenlijke clubgebouw van IVN-Uden, Vogelwacht Uden en de Kinderboerderij is in 1990 in het kader van ‘jongeren bouwen voor jongeren’ en dankzij het verstrekken van diverse subsidies kostenneutraal gebouwd. Om binnen het budget te blijven is destijds voor een goedkoop en asbestvrij golfplatendak gekozen. Na al die jaren bleken diverse golfplaten geschuurd te zijn. Volgens projectleider Jan-Willem Hermans was het dak nodig aan vervanging toe. “Op een aantal plaatsen liep het regenwater zo naar beneden. Gelukkig hebben enkele subsidiegevers zich bereid gevonden om geld ter beschikking te stellen om de renovatie van het dak te kunnen bekostigen”, vertelt Jan-Willem Hermans glunderend. Het gaat daarbij om een subsidie van 15.000 euro van de Gemeente Uden, 10.000 euro van het Brabants Landschap en 7.500 euro van het VSB fonds.

‘Onder de pannen’

In vroegere tijden was het normaal dat de daken met riet werden bekleed. Een pannendek was alleen weggelegd voor de beter gesitueerden. Vandaar het spreekwoord, wanneer iemand welgesteld was of zijn schaapjes op het droge had; ‘hij is onder de pannen’. Door vele vrijwilligers zijn er de afgelopen dagen hand- en spandiensten verricht om het project op tijd af te krijgen. Ook de zonnepanelen zijn weer teruggeplaatst. Volgens IVN voorzitter Aloys Velthuis heeft de Groenhoeve een voorbeeldfunctie als het gaat om zuinig omspringen met energie. “Vandaar dat we een groot deel van het elektriciteitsverbruik uit deze zonnecellen halen. Met dit nieuwe dak kunnen we weer jaren vooruit”, aldus Velthuis. Voor meer informatie kan men contact opnemen met Jan-Willem Hermans, telefoon: 0413-269804.

Peter Noy

De Groenhoeve krijgt een pannendak

ACTIVITEITEN WERKGROEPEN VOGELWACHT UDEN

HET BESTUUR

Het bestuur verzorgt de algehele coördinatie van de vereniging, zij stimuleert tal van activiteiten en legt contacten met derden. Tevens organiseert het bestuur de ledenactiviteiten, zoals excursies, cursussen en dialezingen. Genoemde activiteiten worden mede uitgevoerd door middel van een aantal werkgroepen, te weten:

WERKGROEP INVENTARISATIE

De werkgroep Inventarisatie organiseert diverse vogeltellingen in de Maashorst. Genoemde inventarisaties hebben tot doel een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de vogelstand in een bepaald gebied. De verkregen informatie wordt ter beschikking gesteld aan het SOVON, Staatsbosbeheer en Gemeentes. Zij gebruiken de informatie ten behoeve van beheersplannen voor de Maashorst en de Wijstgronden.

Coördinator Peter van de Braak, telefoon: 0413-253586

WERKGROEP OEVERZWALUWEN

Sinds 1986 heeft de Vogelwacht een kunstmatige oeverzwaluwenwand op de voormalige grindafgraving "Hemelrijk" te Volkel. Men houdt zich bezig met de inventarisatie en registratie van de daar broedende oeverzwaluwen. Daarnaast wordt regelmatig onderhoud uitgevoerd aan de oeverzwaluwenwand en observatiehut. Op verzoek is een gratis brochure verkrijgbaar met daarin alle details over de bouw e.d.

Coördinator Marc Poulussen, telefoon: 0413-274046

WERKGROEP UILEN

Het plaatsen en onderhouden van nestkasten in kerken, boerderijen en schuren is een van de belangrijkste taken van deze werkgroep. Momenteel heeft de werkgroep de beschikking over ca. veertig kerkuilenkasten, die verdeeld zijn over Uden, Volkel/Odiliapeel en Boekel/Venhorst. Alle broedgegevens worden geregistreerd en aan de betreffende instanties doorgegeven. Daarnaast het geven van advies aan belangstellenden.

Coördinator John Opdam, telefoon: 0413-255179

WERKGROEP NESTKASTEN

Deze werkgroep verschaft nestgelegenheid aan vogels en dan met name hollenbroeders, zoals Koolmees, Pimpelmees en Zwarte Mees, Gekraagde Roodstaart, Vliegenvanger etc. Dit gebeurt door diverse soorten nestkasten te maken en op geschikte locaties te bevestigen. Op dit moment heeft de werkgroep het beheer over ruim tweehonderd nestkasten. Tevens het inventariseren en administreren van broedgevallen.

Coördinator Leo Ballering, telefoon: 0413-368248

WERKGROEP STOOTVOGELS

Naast het inventariseren van een zestal soorten stootvogels, welke in de Maashorst voorkomen, wordt aandacht besteed aan het maken en plaatsen van nestkasten of horsten, alsmede het controleren en registreren ervan. Verder is het doorgeven en assisteren bij het ringen van de jongen ook een taak van de groep. Het betreft hier voornamelijk de Buizerd, Havik, Sperwer, Torenvalk, Wespandief en Boomvalk.

Coördinator William van der Velden, telefoon: 0413-343308

WERKGROEP CLUBBLAD / PUBLICITEIT

Een belangrijk communicatiemiddel binnen de Vogelwacht is "Het Bruijsel". Dit clubblad wordt viermaal per jaar uitgebracht. Hierin is veel te lezen over de diverse activiteiten binnen de vereniging. Verder verzorgt de werkgroep alle publiciteit rondom de activiteiten die op touw worden gezet. Dit resulteert in diverse berichtgevingen in de dag- en weekbladen, kabelkranten, radio en televisie.

Coördinator Peter Noy, telefoon: 0413-251691

WERKGROEP VRIJWILLIG LANDSCHAPSBEHEER UDEN

Deze werkgroep is een gezamenlijke activiteit van het I.V.N. en Vogelwacht Uden. Zij houdt zich bezig met behoud, herstel en ontwikkeling van kleine landschapselementen in de omgeving van Uden. Hiertoe worden o.a. wilgen geknot, elzensingels teruggezet en poelen gegraven. Tevens maakt het V.L.U. onderdeel uit van de Stichting Udense Kersenboomgaard. Zij onderhoudt een kersenboomgaard aan de Patrijsweg te Uden.

Coördinator Willem Peters, telefoon: 0413-252529

WERKGROEP JEUGDVOGELWACHT UDEN E.O.

De Jeugdnatuurgroep is een zelfstandige werkgroep binnen Vogelwacht Uden. Zij is bedoeld voor jongeren tussen de tien en vijftien jaar en heeft als doel de jeugd kennis te laten maken met alle facetten van de natuur. Een keer per maand trekt men het veld in om naar vogels te kijken, bomen te herkennen of paddestoelen te zoeken. Men tracht het besef en waardering voor de natuur bij de jeugd te vergroten.

Coördinator Stijn van Gils, telefoon: 06-44744883

WERKGROEP SENIOREN.

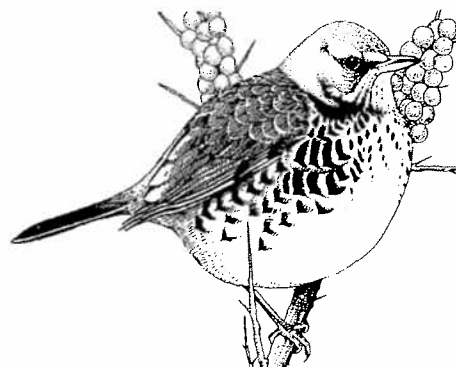
Een actieve groep senioren binnen de Vogelwacht die iedere maandagmorgen in de Maashorst gaat wandelen voor het sociale contact maar ook om van de natuur te genieten. Daarnaast wordt assistentie verleend bij het maken van diverse soorten nestkasten en helpt men mee met het samenstellen van het Bruijsel. Ook wordt ondersteuning verleend bij het uitvoeren van inventarisatiewerkzaamheden.

Coördinator Johan van Roosmalen, telefoon: 0413-266485

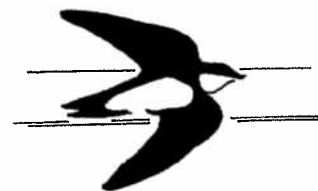
WERKGROEP NATUUR & MILIEU

Een gezamenlijke werkgroep met het IVN-Uden. Het doel van deze werkgroep is om natuur- en milieuplannen van bijvoorbeeld de Gemeente Uden of provincie te toetsen en van commentaar te voorzien. Kansen en bedreigingen op natuurgebied worden besproken en waar nodig actie ondernomen. Daarnaast wordt onder andere flora- en faunaonderzoek verricht in de verschillende natuurgebieden met als doel het geven van beheeradviezen.

Coördinator Albert van Rosmalen, telefoon: 0413-260126

WAT DOET VOGELWACHT UDEN?

Vogelwacht Uden e.o. (en omgeving) is een zelfstandige vereniging die zich actief inzet voor alle, in de vrije natuur, levende vogels. De belangrijkste doelstellingen zijn:

- Directe bescherming van vogels en hun biotoop.
- Het behouden en creëren van nestgelegenheid voor vogels.
- Belangstelling kweken voor vogels bij een groot publiek.
- Deelname aan landelijke en provinciale activiteiten m.b.t. vogelstudie en inventarisatie.

Om de doelstellingen te realiseren worden tal van activiteiten georganiseerd, waaronder:

- Publiekswandelingen zowel in het Udense Maashorstgebied als de omliggende dorpen.
- Excursies naar waardevolle natuurgebieden in Nederland en ook daarbuiten.
- Film- en dia-avonden in het eigen clubgebouw, de Groenhoeve.
- Vogelcursussen voor leden en niet-leden.
- Houden van lezingen voor scholen, verenigingen en instanties.
- Geven van voorlichting op tentoonstellingen en open zondagen.
- Verzorgen van publicaties in diverse media en tijdschriften.

Naast de hierboven genoemde educatieve middelen verleent Vogelwacht Uden ook daadwerkelijke hulp aan de vogels door middel van:

- Het plaatsen en onderhouden van nestkasten (zang-, stootvogels en uilen).
- Herstel en beheer van kleinschalige natuurgebieden in Uden en omgeving.
- Beheer en onderhoud van de kunstmatige oeverwaluwenwand op het Hemelrijk.
- Het plaatsen van nestbeschermers voor weidevogels.
- Wintervoeding aan vogels in nood (in geval van strenge en langdurige vorst).

Andere activiteiten van de Vogelwacht zijn:

- Het inventariseren van diverse (broed)vogelsoorten in het Maashorstgebied.
- Het opstellen van beleidsplannen en aanbevelingen ten aanzien van Gemeentes en Overheden om zodoende voor de belangen van de natuur en in het bijzonder de vogels op te komen.
- Ten behoeve van Vogelwacht Uden, I.V.N.-Uden en de Kinderboerderij het exploiteren en onderhouden van het gezamenlijke onderkomen, de Groenhoeve.
- Het plaatsen van schuil- en observatiehutten.
- In samenwerking met het I.V.N.-Uden actief deelnemen aan het Vrijwillig Landschapsbeheer Uden (V.L.U.). Het behouden en herstellen van kleine landschapselementen in Uden e.o.
- Het samenstellen en uitgeven van een eigen verenigingsblad "Het Bruujsel".

Vogelwacht Uden werkt samen met provinciale en landelijke organisaties op het gebied van:

- Inventarisaties, waaronder het Broedvogel Monitoring Project (B.M.P.), wintervogeltellingen en de Vogeltrek-teldag in de Maashorst.
- Het ringen en registreren van o.a. stootvogels, kerkuilen en zangvogels.
- Controle op de naleving van de (nieuwe) Vogelwet.

Wilt u actief meedoen of een financiële bijdrage geven?

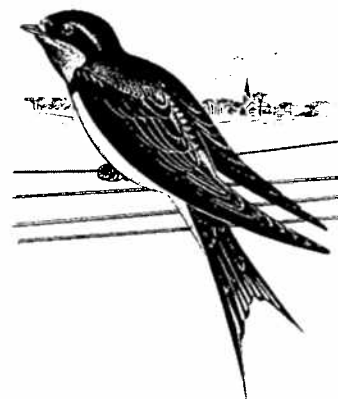
- De jaarcontributie bedraagt € 14,- per persoon.
- Gezinsleden betalen € 6,-.
- Het éénmalig inschrijfgeld bedraagt € 2,50.
- Per adres ontvangt men ieder kwartaal "Het Bruujsel".

Voor inlichtingen en lidmaatschap:

- Secretariaat: Liesbeth Verkaar, Oliemolenstraat 53 - 5402 LH UDEN.
Telefoon: 0413-265397 of E-mail: info@vogelwachtuden.nl

Website Vogelwacht Uden: www.vogelwachtuden.nl

Clubgebouw: De Groenhoeve, Artillerieweg 3, Uden (bij Kinderboerderij). Telefoon: 0413-250047.

Vogelwacht - Winkel

Kijk eens goed in de winkel van de Vogelwacht. Mogelijk kunt u iemand verrassen met één van de onderstaande cadeaus en/of praktische middelen. U steunt daarmee tevens het werk van Vogelwacht Uden e.o.

Het jubileumboek is natuurlijk ook in de winkel te koop!!! Zoals u mogelijk constateert is het aantal artikelen afgenomen, heeft u nog ideeën?

Meer willen weten over vogels? De winkel kan u daarbij helpen:

• Langs weinddupper en schrijverke	€ 19,95
• Nieuwe zakgids vogels van Hayman, zakformaat.....	€ 10,00
• Uilen van Europa.....	€ 32,50
• Vogelkijkgids Nederland.....	€ 15,00
• Vogels van maand tot maand	€ 11,50
• Natuurdetective Vogelkijker	€ 7,50
• Natuurdetective Insectenjager	€ 7,50
• 1-2-3 Natuurgids Vogels	€ 9,00
• Herkenning Roofvogels in het veld.....	€ 11,00
• Veldgids Roofvogels	€ 25,00
• ANWB Vogels van Europa	€ 22,50
• Waarom nonnetjes	€ 12,95
• Uilenvlucht	€ 12,95
• Kraaienbende.....	€ 14,95
• Wat zingt daar?.....	€ 19,95
• Klein kanoetenboekje	€ 8,00
• De dwergganzen van Anjum.....	€ 17,00
• De kiekendieven van het Oldambt	€ 19,00
• De zwaluwen van Singraven.....	€ 19,00
• Vogels in en rond de tuin	€ 10,00
• Tuinvogels in beeld	€ 3,50
• Een eeuw vogelsbeschermen.....	€ 39,00
• Cd's met vroege vogelzang Nico de Haan, vogels rond het huis	€ 11,00
• Cd's met vroege vogelzang 2 Nico de Haan, vogels van bos, hei en wei	€ 11,00
• Cd's met vroege vogelzang 3 Nico de Haan, vogels van plas en moeras	€ 11,00
• DVD 'Herken onze Uilen'	€ 11,00
• DVD 'Onze weidevogels'	€ 17,00
• DVD 'Onze zwanen en wilde ganzen'	€ 17,00
• DVD 'Onze eenden'	€ 17,00

Nestkasten:

• Annabos.....	€ 8,00
• Bedaf	€ 8,00
• Odiliapeel	€ 8,00

Andere artikelen:

• Vogelwacht Uden sticker	€ 0,50
• Mooie geborduurde Vogelwachtsticker (geel/blauw embleem).....	€ 1,00
• Vogelwachtspldje (een "must" voor leden).....	€ 5,00
• Vogelwacht Uden cap	€ 4,00
• Raamstickers	€ 3,95

- Voedersilo metaal 20 cm hoog€ 9,00
- Voedersilo metaal 35 cm hoog€ 13,00
- Voedersilo metaal 52 cm hoog€ 18,00
- Vogelvoer 1 kg€ 1,30
- Vogelvoer 2,5 kg€ 3,10
- Vogelvoer 5 kg€ 6,00

Suggesties met betrekking tot aanpassing en/of uitbreiding van het winklassortiment zijn bijzonder welkom.

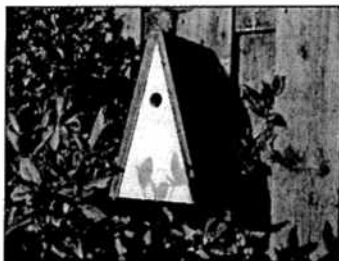
Coördinator Vogelwacht-Winkel:

Jacques Raats

Maasstraat 65 te Veghel

Telefoon: 0413-369388 (voor afspraak van tevoren even bellen)

Kijk ook eens op: www.vogelwachtuden.nl en klik op 'algemeen', daar vind je de winkel.

SANDEN SPORTS® SUPERSTORES

THE EUROPEAN LEADER IN SPORT OPTICS AND OUTDOOR PRODUCTS

**SPECIALE CLUBAKTIES EN PRIJZEN
VOOR LEDEN VAN VOGELWACHT UDEN !**

**KERKSTRAAT 19-23
5401 BC UDEN
T 0413 256800**

Verrekijkers

Nachtkijkers

Digitale Cameras

Accessoires

Outdoor

Digiscoping

WWW.SANDEN-SPORTS.NL

HET GROOTSTE ASSORTIMENT - DE SCHERPSTE PRIJZEN - GEEN VERZENDKOSTEN

Nobru.....

TECHNISCH PERSONEEL BV

Dé specialist voor technische functies

- **Opdrachtgevers** kunnen vacature(s) voorleggen aan Nobru waarna zij zich toelegt op het, binnen de gestelde termijn en budget, adequaat vervullen van de personeelsbehoefte.
- **Werkzoekenden** met een technische of technisch/commerciële achtergrond kunnen bij Nobru terecht voor advies en bemiddeling naar een duurzame baan bij een van haar opdrachtgevers.

De belangrijkste vakgebieden waarbinnen Nobru Technisch Personeel werkzaam is, zijn:
Elektrotechniek, Werktuigbouwkunde, Bouwkunde en Civiele Techniek.

Nobru Technisch Personeel B.V.
Rondweg 73 (Poort van Uden)
Postbus 73
5400 AB Uden

Telefoon: 0413-243610
Fax: 0413-243615
E-mail: info@nobru.nl
Internet: www.nobru.nl

itreno

innovative internet solutions

**Uw partner voor de technische en
grafische realisatie van intelligente
en dynamische websites**

**Driehuizerweg 9
5375 KN Reek**

**Telefoon 06-42258005
E-mail info@itreno.com
Internet www.itreno.com**

premium honden & katten voeders,

ZO'N KWALITEIT; ZO VOORDELIG !!

www.4feedt.nl

Onder andere in ons assortiment:

20 kg Senior krokant:	€ 27,55
20 kg Superieur Krokante brok:	€ 24,10
20 kg Superieur Kip & Rijst (Premium):	€ 25,90
20 kg Superieur Puppy brokjes:	€ 31,75
20 kg Superieur Lam & Rijst (hypoallergeen):	€ 27,30
10 kg 6-Mix kattenbrokjes:	€ 18,30

en vele andere soorten; ook alles in 10 kg verpakkingen

Gratis bezorgservice in Uden, Oss, Veghel, Nijmegen, Wijchen en omgeving!

U bent ook van harte welkom in onze winkel:

Honden & Katten Speciaalzaak 4FEEDT

Volkelseweg 26 - 5405 NA Uden

Kijk eerst op www.4feedt.nl voor de openingstijden !!

Meer informatie en VOORDELIG on-line shoppen (> 1000 artikelen):

www.4feedt.nl

Of vraag een folder aan: 0413 - 266 398

De Kleuter
tuincentrum

Uw tuinvakman

Alle tuinartikelen, tuinontwerp,
aanleg en onderhoud van tuinen

Tuincentrum De Kleuter
Goorkensweg 1 - UDEN

Telefoon: (0413)261078

Fax: (0413)252323

E-mail: info@dekleuter.nl

Internet: www.dekleuter.nl

Van der Heijden
Woningstoffeerder

Gordijnen
vloerbedekking
binnenzonwering
raamdecoraties
enz.

Neringstraat Oost 7-9
5401 GM Uden
Tel.: 0413-250510
Fax.: 0413-247210

www.vloerenraam.nl

Een huiscollectie Impressions;
een collectie met veel keus en
kwaliteit, speciaal voor u
geselecteerd en vervaardigd.
WELKOM

Het Bloemenmagazijn
Botermarkt 5-7
5404 NV UDEN

Tel.: 0413-267988
Fax: 0413-257584

Partner in wonen

Huisvesting Consultancy
Bouwprojectmanagement
Beheer & Onderhoud

Atriensis B.V.
Insulindelaan 124
Postbus 842
5600 AV Eindhoven
Telefoon: 040-2367859
Fax: 040-2364278

E-mail: info@atriensis.nl
Website: www.atriensis.nl

Th. Peters Machinale Timmerwerken

Het juiste adres voor kozijnen en trappen

Eisenhowerweg 22
5466 AC VEGHEL

Tel.: 0413-377744
Fax: 0413-354755

Slagerij Frans Knobbout

Drossaard 12
5403 ET UDEN
tel: 0413-267354

*Wij bieden u met zekerheid het
beste rundvlees uit Nederland*

COCK ULAND de fietsenwinkel

Drossaard 47
5403 ES Uden
Tel. 0413-267088

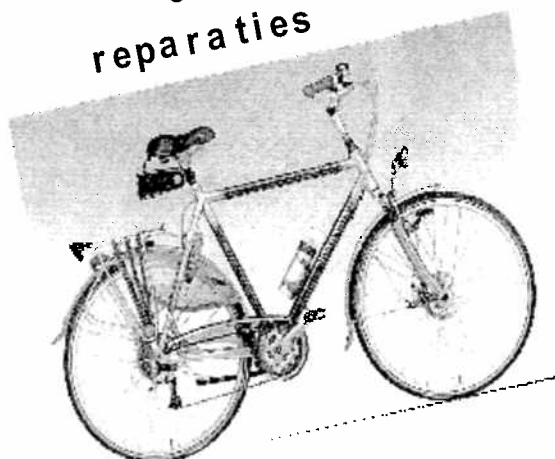

Duifhuizerweg 8 Tel. 0413 363785
5406 TB Uden Fax 0413 342047

*Voor al uw agrarisch
loonwerk*

WIM DE WILT

*Voor al uw
tweewielers
en
reparaties*

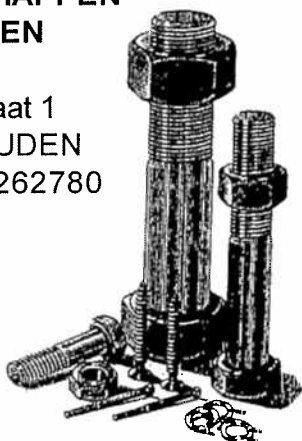

Kerkstraat 4 - Uden - 0413-262620

snijders metaal

IJZERWAREN
GEREEDSCHAPPEN
METALEN

Kapelstraat 1
5401 EC UDEN
Tel.: 0413 - 262780

de Bruin

verzekeringen

Een vertrouwd adres
voor al uw verzekeringen

Velmolenweg 87, Uden tel. (0413) 330 999 www.debruin.nl

SANDEN SPORTS® SUPERSTORES

THE EUROPEAN LEADER IN FITNESS EQUIPMENT AND SPORTS PRODUCTS

WWW.SANDEN-SPORTS.NL

KERKSTRAAT 19-23 5401 BC UDEN T +31 (0) 413 256 800 F +31 (0) 413 257 730

JETTEN

VOORUITSTREVENDE IN BEELD
Marktstr. 12, 5401 GH Uden Tel. 0413 262325

Mooie
gefotografeerd???

Laat ons ze
afdrukken!!!

€ 0,23

€ 0,19*

Met gebruikmaking van de klantenkaart
krijgt U 15% korting op de afdrukprijs

WWW.JETTEN.nl

**BRESSERS
MANNENMODE**

**Marktstraat 12
5401 GH Uden**

Telefoon: 0413262568

Fax: 0413271305

E-mail: Bressers@wanadoo.nl

Beschermen helpt. Helpt u mee?

**Want één op de vijf
vogels wordt nog
bedreigd!**

De ooievaar is terug. Dat is natuurlijk
goed nieuws. Maar zowel in Nederland
als Wereldwijd groeit de Rode Lijst
van bedreigde en kwetsbare
vogelsoorten nog steeds.
Help mee, word lid en
ontvang gratis een
Zakgids Vogels of
een Nestkast als
welkomst-
cadeau.

**Vogelbescherming
NEDERLAND**

Ja, ik word lid voor f40,- per jaar (65+: f27,50) en ontvang
elke 2 maanden gratis het tijdschrift VOGELS en één van de
welkomstcadeaus. Hiernaast heb ik mijn keuze aangekruist.

Dhr./Mevr. _____

Adres: _____

Postcode: _____

Plaats: _____

Stuur deze bon naar Antwoordnummer 1974, 3700 WB Zeist.
Postzegel hoeft niet, mag wel.

JAN PEERENBOOM

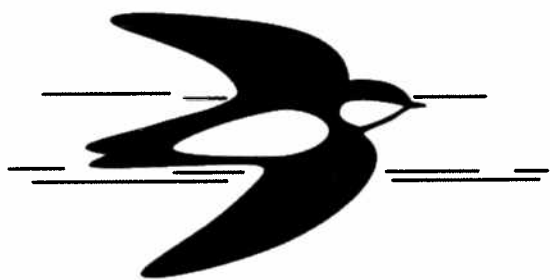
Aannemings bedrijf

Jan Peerenboom B.V.

Volkelseweg 6

5405 NA Uden

tel: (0413) 26 37 40

Vogelwacht Uden e.o.

